BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ. BOSTON MASS.

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXXII — No. 45. Tel. SOUth Boston 2680 ANTRADIENIS (Tuesday), BIRŽELIS (June), 17 D., 1947 M. Tel. SOUth Boston 2680 SIX CENTS.

Dabarties Pastabos

Žmonių medžioklės
Gėdinga tyla
Ginklai prieš save

●

Birželio 14-21 dienų savaitė lietuvių tautos istorijoje pasiliks, tur būt, pati siaubingiausia. Tomis dienomis 1941 metais Lietuvoje bolševikai suruošė tokią žmonių medžioklę, kuri iš kartos į kartą bus prisimenamą kaip baisiausia legenda. Prietemomis tūkstančiai sunkvežimių pasipylė po šalies miestus, kaimus ir vienkiemius; iki dantų ginkluoti budeliai enkavedistai, vietinių išgamų ir žydų vedami, jėga traukė iš lovų ne tik vyrus ir moteris, bet vaikus ir ligonius; siaubo apimtus juos grūdo į sunkvežimius ir iš surinkimo punktų užkaltuose prekiniuose vagonuose trėmė iš žydinčios tėvynės į Sibiro tyrus ir speigynus. Taip tada per vieną savaitę išplėšta iš tėvynės ir pražūčiai ištremta apie 45,000 lietuvių. Jei karas staigiai nebūtų prasidėjęs, budeliai buvo suplanavę daugiau tokių medžioklių daryti, taip kad iki rugpiūčio mėnesio tų metų turėjo būti iš Lietuvos ištremta 750,000 žmonių.

●

Pradedant šiuo "Darbininko" numeriu skaitytojai ras eilę straipsnių apie tas siaubo dienas Lietuvoje. Juos parašė žmonės, patys savo akimis tai matę, kiti tik nuostabiais būdais išsigelbėję iš budelių nagų. Tų įvykių tikras atvaizdavimas ir šiandien aktualus, nes nuo 1944 metų, nuo antro bolševikų į Lietuvą grįžimo, žmonių medžioklės mūsų žemėje nesiliauja, tik jos vykdomos ne taip triukšmingai, kaip 1941 metais. Mat, budeliai dabar jaučiasi saugesni, tad jie pasitenkina kas mėnuo į Sibiro tolybes išsiuntę po kelis tūkstančius lietuvių. Kai pasaulyje tiek daug šnekama apie taiką, demokratiją ir žmogaus teises, anapus bolševikinės plieno uždangos nepasibaigiamai į Rytus slenka sunaikinimui paskirtų lietuvių ir kitų nelaimingų tautų žmonės. Apie tai gėdingai tyli visi demokratijų čempionai.

Mat, nelaimei, Lietuvoje nėra nei žibalo šaltinių, nei anglies kasyklų, nei uostų į keno nors imperijas. Lietuvoje yra tik aukštos dvasinės kultūros žmonės, bet kuri gi didžioji galybė šiandien dar interesuojasi **žmonėmis ir žmoniškumu?**

●

Jei dar buvo šio karo metu ir po jo kuri šalis liaupsinama, tai toji šalis yra "Rusija" ir tie žmonės vadinami "rusais". (Kad Sovietų Sąjunga nėra Rusija ir jos piliečiai nėra tik rusai, apie tai Vakarų pasauly mažai kas ir pagalvoja). Aną kart buvau pavaizdavęs, kaip Amerika savo pastangomis ir aukomis išsiaugino raudonąjį smaugį. Dabar galima dar šį tą pastebėti.

Raudonoji JAV korespondentė Anna L. Strong, turinti privilegijų visados atsirasti raudonosios armijos užnugaryje bet kurioj pasaulio šaly, iš komunistų pavergtos Kinijos rašo, kad "beveik visi kinų komunistų kariai toje srityje (Čefu uoste) yra apsiginklavę Amerikos ginklais, apsirengę jankiškomis uniformomis ir turi amerikietiškus pabūklus". Tai nenuostabu. Lend-Lease principu tie ginklai, apranga, susisiekimo priemonės ir kitkas plaukia į Sovietų Sąjungą, o iš ten perduodami bet kurios šalies komunistams, kada jiems Maskva įsako kelti civilinį karą, revoliucijas ar su-

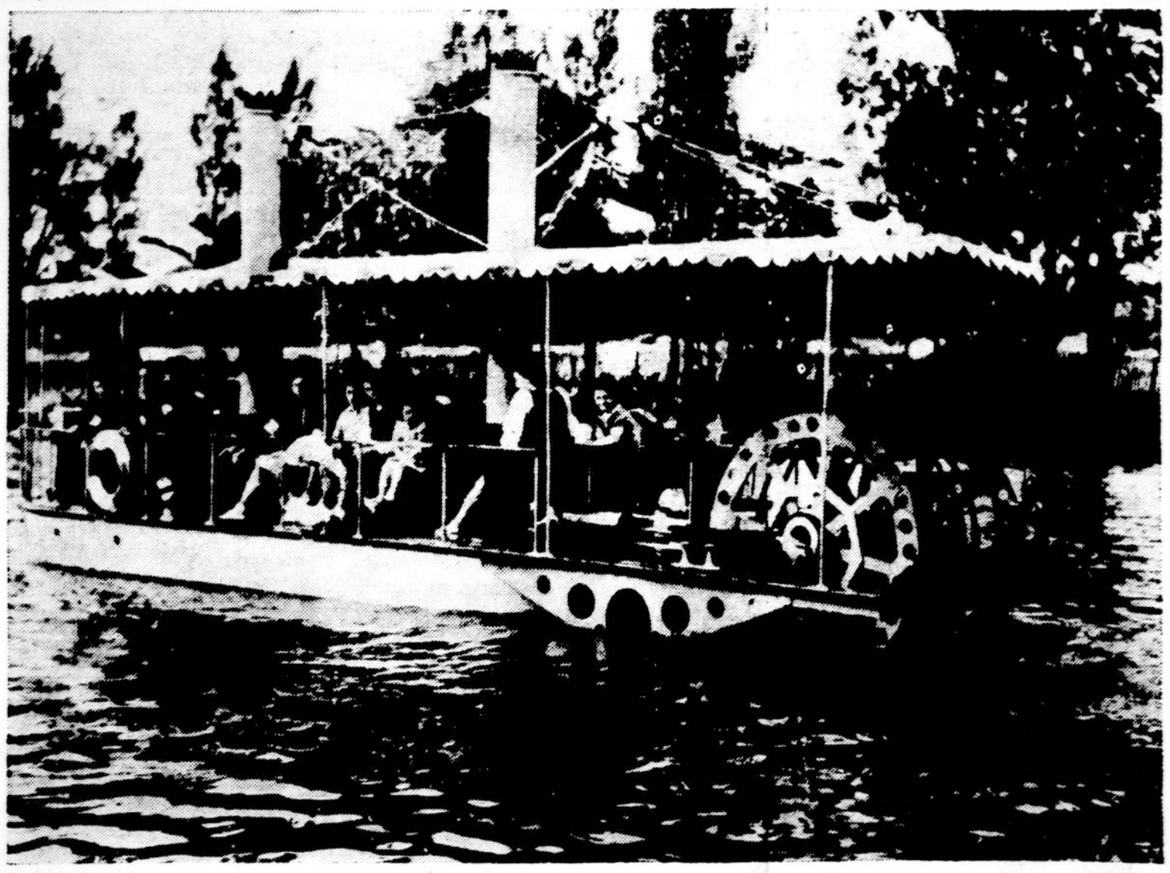

Ši valtis "Phoenix" yra padirbta iš karo metu sužalotų valčių ir irkluojama Barking Park ežere, Essex, Anglijoj. Anglai, ypač vaikučiai turi malonų pasivažinėjimą.

VENGRIJOS RAUDONIEJI TEIS PASIŠALINUSIUS OPOZICIJOS VADUS

Budapestas, birž. 16 — Praneša, kad raudonųjų valdžia iškėlė bylas prieš būvusį premierą Felenc Nagy ir buvusį parlamento prezidentą kunigą Belą Vargą, kurie yra pasitraukę iš Vengrijos. Jie yra kaltinami už "sąmokslą prieš Vengrijos respubliką".

Labai daug mažųjų valstiečių partijos narių buvo areštuota. Kaikurie jų jau yra nubausti už "sąmokslą". Visiems yra žinoma, kad tik raudonieji su Rusijos pagalba padarė sąmokslą prieš teisėtą Vengrijos valdžią.

Rusijos agentai pirmiausia padarė didelį spaudimą į premierą Nagy. Jis, gelbėdamas savo gyvybę, pabėgo į Čekoslovakiją, ir ten būdamas parašė atsistatydinimo raštą. Parlamento pirmininkas, kun. Bela Varga taip pat buvo apsuptas raudonųjų. Jis ir gi pasišalino iš savo krašto. Tuoj po to prasidėjo areštai visame krašte. Rusija visur panaudoja tą pačią taktiką. Ji žino, kad pašalinus vadus eiliniai piliečiai negalės atsilaikyti prieš raudonųjų spaudimą.

Raudonųjų valdžia dabar įsakė dar kartą nuteistųjų už "sąmokslą" bylas iškelti, kad įrodyti kun. Bela Varga ir Nagy "kaltę". Raudonieji grąsinimais priverčia vadus pabėgti, o paskus skelbia pasauliui, kad pabėgėliai yra tikrai kalti Kitaip esą jie nebūtų bėgę. Taip Rusijos pareigūnai aiškina Jung. Valstybėms, atsakydami į notą, kuria reikalavo pasiaiškinti dėl Bela Kovacs, opozicijos vado, areštavimo.

Rusija savo atsakyme smarkiai puola Jung. Valstybes ir kaltina jas, būk stengiasi pagelbėti tiems, kurie esą susirišę sąmoksle ir pabėgo.

Raudonieji Nesilaiko Sutarties

Nanking, Kinija — Kinijos užsienio ministerijos atstovas pareiškė, kad Rusijos karo vadovybė atsisakė įleisti kiniečių kariuomenės dalinius į Dairen ir Port Arthur uostus.

Kaip žinoma, Kinija ir Rusija susitarė bendrai valdyti tuos du uostus, bet dabar Rusija visai nesiskaito su Kinija ir laužo sutartį.

komunistinti okupuotas sritis. Juk ir raudonojo "maršalo" Tito lakūnai ties Jugoslavija amerikietiškais lėktuvais apšaudė amerikiečius, o amerikietiški džipai ir įvairūs ginklai pusėje Europos vartojami partizanų naikinimui ir žmonių medžioklėms...

Č.

Rusai Varžo Užsienio Laikraštininkus

Dresden, Vokietija—Rusijos karo vadovybė buvo davus leidimą užsienio laikraštininkams aplankyti visą Rytų Vokietiją, bet vėliau pakeitė kelionės maršrutą.

Rusai neleido laikraštininkams pamatyti Čekoslovakijos pasienio, Buchenwaldo stovyklos ir kitų vietų.

Iš to galima suprasti, kad ir Rytų Vokietijoje yra raudonųjų bolševikų pragaras, apie ką rusai nenori, kad pasaulis žinotų.

ŽUVO 50 ŽMONIŲ LĖKTUVO NELAIMĖJE

Washington, D. C. — Penktadienio naktį, birželio 13 d., Capital - Pennsylvania Central Airlines DC- 4luksusinis lėktuvas, lėkdamas iš Pittsburgho į Washingtoną virš Blue Ridge kalnų ties Leesburgu, Va., trenkė į kalną ir susidaužė.

Visi važiavusieji, 46 keleiviai ir 4 įgulos nariai, žuvo toje nelaimėje.

Prezidentas Truman paskyrė tarybą iš penkių tyrinėti oru lekiojimo saugumą. Dabartiniu metu labai daug nelaimių įvyksta su lėktuvais.

Pasibaigė Prancūzijos Geležinkeliečių Streikas

Paryžius, Prancūzija — Pereitos savaitės pabaigoje pasibaigė geležinkeliečių streikas. Darbininkai laimėjo algų pakėlimą.

Pagal pasirašytą sutartį, darbininkai gaus apie 10 bilionų frankų daugiau per metus.

RAŠYKITE SAVO KONGRESMANAMS

Reikalaukite Įleisti 400,000 Tremtinių

Šiomis dienomis J. V. Kongresas pradėjo svarstyti kongresmano Stratton'o H. R. Bilių 2910, pagal kurį yra numatyta įleisti į Jung. Valstybes 400,000 tremtinių iš Vokietijos, Austrijos ir Italijos.

Tremtinių padėtis įvairiuose Europos kraštuose yra traginga. Amerikiečiai yra susirūpinę tremtinių ateitimi. Jie tiki į Amerikos principus ir tradicijas. Amerika turi būti pati pirmoji įsileisti nors dalį tų tremtinių, kurie dėl žiauraus komunistinio režimo negali grįžti į savo kraštus. Amerikos pavyzdį pasektų ir kitos demokratinės valstybės.

Amerikos Katalikų vyskupai ir visi dvasiškiai, bažnytinės ir visuomenės organizacijos remia Stratton'o H. R. Bilių 2910. Amerikos Darbo Federacijos prezidentas William Green, Teisėjas Owen J. Roberts ir daug kitų ragina Kongresą priimti bilių ir įsileisti 400,000 tremtinių iš Europos per ateinančius keturis metus.

Earl G. Harrison, Citizens Committee on Displaced Persons pirmininkas ir buvęs imigracijos komisijonierius ragina visus amerikiečius parašyti laiškus arba telegramas ir siųsti savo Kongresmanams ir Senatoriams, kad jie balsuotų už H. R. Bilių 2910.

Labai svarbu, kad visi lietuviai, visos lietuvių draugijos ir organizacijos pasiųstų savo Kongresmanams ir Senatoriams laiškus ar telegramas, prašant jų remti Bilių 2910.

Kas aukoja BALFui, tas aukoja ne tiktai auką? Jis faktinai išgelbsti savo broliui gyvybę ir duoda vilties gyventi. Visas aukas malonėkite siųsti į

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street,
Brooklyn 11, N. Y.

200,000 Laivų Darbininkų Yra Pasiruošę Streikui

New York, birž. 16 — Prekinių laivų kompanijos ir National Maritime unija (CIO) negali susitarti dėl naujos sutarties. Unija reikalauja 40 valandų darbo savaitės, ilgesnių apmokamų atostogų, pakelti algas 20 nuošimčiu, geresnių darbo sąlygų ir tt. Kompanijos darbininkų reikalavimus atmetė. Tačiau derybos tebevedamos, tarpininkaujant valdžios atstovui.

Darbininkai nenori streiko. Bet jeigu nebus priimti jų reikalavimai, tai streikas neišvengiamas.

Rusai Nušovė Švedą

Vienna, Austrija — Šiomis dienomis Rusijos karo pareigūnas arti Čekoslovakijos sienos nušovė Arne Carlson, Švedijos šalpos agentūros direktorių.

Rusai pareigūnai buvo nuėję į Švedijos atstovybę ir atsiprašė už nušovimą. Tačiau Švedijos atstovybė tebeveda tyrinėjimą.

Palestinos Arabai Paskelbė Generalį Streiką

Jeruzalė, Palestina, birž. 16 — Arabai, gavęs informacijų apie Palestiną nuo Britų administracijos ir Žydų agentūros dėl Palestinos, yra labai nepatenkinti, kad Jung. Tautų Komitetas pirmiausia išklausinės Palestinos administracijos, krikščionių, žydų ir musulmonų.

Arabai dėl tokio Jung. Tautų tyrinėjimo Palestinos problemų yra įsižeidę ir paskelbė generalį streiką.

Sulyok Drąsiai Kritikavo Vengrijos Raudonųjų Valdžią

Budapestas, Vengrija — Pereitos savaitės pabaigoje Laszlo Dinnyes parlamente perskaitė savo valdžios deklaraciją. Komunistai ruošėsi kelti pasitikėjimo klausimą Dinnyes valdžiai, bet pastebėję parlamente atstovu nuotaiką, tą klausimą atidėjo.

Parlamento atstovas Deszo Sulyok drąsiai ir griežtai kritikavo komunistinę valdžią. Visi gyventojai stebėjosi jo nepaprasta drasa.

Suprantama, kad jeigu komunistai įsigalėtu tame krašte, tai Deszo Sulyok būtų pirmasis teisiamas už "išdavystę" arba "nelojalumą". Tačiau visiems yra žinoma, kad Sulyok gina savo kraštą nuo komunizmo.

Prasidėjo Valymas Valdžios Įstaigose

Washington, D. C. —Šiomis dienomis Civil Service komisija pranešė Kongresui, kad buvo atleista iš valdžios darbų 24 asmenys, kiti iš jų patys atsistatydino, ir keturiosdešimt dviems, po ištyrinėjimo jų ištikymybės šiam kraštui, neduota darbų.

Iš tų 66 asmenų, kaip praneša komisija, 47 buvo komunistinio nusiteikimo, 3 — fašistinio, 11 — nacistinio, ir 5 — japoniško.

Prisnigo Daug Sniego

Cheyenne, Wyoming — Praneša, kad birželio 11 d. Wyoming ir Colorado valstybėse prisnigo 6 colių gilumo sniego. Kaikuriose vietose temperatūra taip pat buvo nupuolusi iki 32 laipsnių.

Nebraskos valstybėje taip pat buvo sniego pūga. Tik čia jis greit sutirpo.

Susidaužė Armijos B-29 Lėktuvas

Dvylika Vyrų Užmušė

Springfield, Vt., birž. 16 — Jung. Valstybių armijos B-29 lėktuvas, patekęs į audros sukurį, lėkdamas 250 mylių greitumo į valandą, trenkė į Hawkes kalno uolą ir susidaužė.

Toje nelaimėje žuvo 12 vyrų.

Wallace Pranašauja Karą

Washington, D. C., birž. 16 — Henry A. Wallace, kuris savo kalbomis labai daug pasitarnavo Rusijai, būdamas sostinėje, turėjo pasikalbėjimą su laikraštininkais. Jis pareiškė, kad Jung. Valstybės ir Didžioji Britanija puls Rusiją, jeigu ji tik sieks išsiplėsti centralinėje Turkijoje.

Wallace mano, kad Arabijos aliejaus interesai privers Vakarų demokratijas griebtis jėgos prieš Rusiją.

Suprantama, kad Jung. Valstybės ir Britanija negali leisti Rusijai užvaldyti visą Europą ir Aziją.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

BAMBERGO LIETUVIŲ SKAUTŲ VIEŠAS PASIRODYMAS

Ligi šių metų pradžios, Bamberge vis nebuvo leista veikti skautams. Ir tik nuo šių metų vasario mėnesio, gavus vadovybės sutikimą, Bambergo skautai pradėjo savo veiklą. O balandžio 23, Jurginių dieną, bambergiečiai turėjome jau gražią progą pamatyti ir kartu dalyvauti mūsų skautų šventėje — įžodžio iškilmėse.

Tą dieną skautai organizuotai dalyvavo pamaldose, o vakare, 3-čios stovyklos salėje, įvyko skautų įžodžio ceremonijos ir pirmasis jų viešas pasirodymas meninėj daly.

Ir štai, gerbiant didžiuoju saliutu vėliavą, prie scenoje inscenizuotai paruošto laužo, skautai — jauniai atlieka kolektyvinę iškilmingą priesaiką tarnauti Dievui, Tėvynei ir artimui. Vėliau klaupia ant vieno kelio ir, bučiuodami vėliavą, savo pasižadėjimo žodžius iškilmingai patvirtina. Po to jiems užrišami kaklaryšiai. Vyresnieji skautai priesaiką atliko individualiai.

Salė pilnutėlė žmonių. Jų tarpe UNRRA-os atstovai, skautų tėvai ir kita skaitlinga visuomenė.

Stebint tas ceremonijas ir matant kaip skautai priklaupę bučiuoja savo trispalvę, gal ne vienam iš žiūrovų traukiamos ašaros iš akių. Juk skautai, bučiuodami vėliavą, tartum kartu bučiuoja ir savo numylėtąją ir krauju bei prakaitu aplaistytą Lietuvos žemę. Vėliau, savo sveikinimo žodyje, tą mintį pabrėžė ir vietos Progimnazijos direktorius ir Tremtinių Bendruomenės pirmininkas p. Tamulionis.

Po įžodžio sekė skautų meninis pasirodymas. Nors, žinoma, toks jų pasirodymas visai kitokį efektą teiktų, jeigu jis vyktų Nemuno,Neries ar Šventosios pakrantėse prie guviai liepsnojančio laužo ir jų dainoms aidint lygiaisiais Tėviškės laukais.

Bet vis dėlto, skautų didelis ryžtingumas ir jų įdėtas darbas leido žiūrovams jaukiai pasijusti ir gražiai vakarą praleisti nors kuklutėj tremtinių salėj.

Čia publika turėjo progos išgirsti skautiškas dainas, pamatyti visokiausių komiško pobūdžio inscenizacijų ir pan.

Įžodžio ir meninės dalies programa buvo baigta Tautos Himnu.

Mačiusieji tą gražų mūsų skautų pasirodymą, mes tegalime jiems palinkėti, kad jie ir toliau darniai žengtų darniose gretose Dievo, Tėvynės ir artimo meilės padiktuotu keliu, o taip pat kad niekad nepamirštų to, ką pasižadėjo bučiuodami mūsų Tėvynės relikviją — trispalvę vėliavą.

Pr. Al.

1947.4.24

Bambergas.

TREMTINIŲ TEISES GINA DELEGACIJA PAS GEN. MARSHALL'Ą

New York (LAIC) — Tremtinių Gynimo Komitetas (Refugees Defense Committee), kuriam pirmininkauja žymi veikėja Dorothy Thompson, nesenai suorganizavo dvi reikšmingas manifestacijas. Jomis siekta atkreipti visuomenės ir valdžios dėmesį į tragišką DP likimą ir iškelti reikalą skubiai imtis radikalių priemonių jų būklei pagerinti.

Washingtone, gegužės 13 d., minėtas RDC sukvietė spaudos atstovus išklausyti pačių tremtinių, nesenai į šį kraštą atvykusių iš DP stovyklų, skundos dėl tremtinių likimo ir UNRRA politikos. Dalyvavo devynių tautų, nešančių žiaurų sovietinių maskolių vergijos jungą, tremtiniai. Tarp jų ir Prof. P. Padalskis, kaip lietuvių DP spoksemanas.

RDC. sekretoriui David Martinui pirmininkaujant, visi tremtiniai iškalbingais faktais ir jautriais žodžiais nušvietė, kaip Sovietai naikina pavergtasias tautas ir kokia sunki tremtinio dalia UNRRA stovyklose. Visi, kaip vienas, kaltino UNRRA dėl tremtinių terorizavimo nuolatiniais tik sovietinei žvalgybai tarnaujančiais, "screening'ais" ir vertimu DP grįžti į Stalino vergiją, kur jų laukia kankinimai ir mirtis. "Mes negalime atsikvėpti: vienerius metus mus persekiojo bolševikai, trejus — naciai ir jau dveji metai kai mus persekioja UNRRA" — tuos lietuvių kalbėtojo žodžius paskelbė visa eilė laikraščių, plačiai aprašiusių šią konferenciją.

Sekančią gegužės 14 dieną RDC suorganizuota ir vadovaujama delegacija nuvyko pas Valstybės Sekretorių gen. Marshall'ą. Delegaciją sudarė didžiųjų humanitarinių organizacijų — National Catholic Welfare Conference, the American Friends Service Committee, the Hebrew Immigrant Aid Society, The American Federation of Labor, the Congress of Industrial Organizations, the Refugees Defense Committee ir International Rescue and Relief Committee — atstovai. Gen. Marshall'ui jį išaiškino neleistiną UNRRA ir kitų veiksnių politiką DP atžvilgiu.

Delegacijos vardu kalbėdamas D. Martin nurodė visą eilę faktų, kaip prosovietinė UNRRA'os administracija įvairiausiais grasinimais daro nuolatinį spaudimą į DP, kad jie grįžtų į vergiją ir vyktų mirčiai "anapus geležinės uždangos". D. Martin ypač aštriai kritikavo La Guardia už tai, kad jis būdamas UNRRA vyr. direktorium praktikoje aklai vykdė sovietinę priverstinės repatriacijos tezą. Jis pabrėžė, kad La Guardia kaltas už jugoslavų pabėgėlių išdavimą teroristinei Tito valdžiai.

D. Martin toliau įrodinėjo, kad UNRRA administracijoj esą pilna Maskvos simpatikų ir aiškių komunistų ir pareiškė, kad perdavimas jiems tvarkyti IRO organizaciją nuo liepos 1 d. perimančias DP globa prilygtų sąmoningam išdavimui dar likusio vieno milijono tremtinių į bolševizmo vergiją.

Baigiant pasikalbėjimui, gen. Marshall'ui delegacija įteikė tremtinių atstovų, dalyvavusių spaudos konferencijoj, pareiškimus dėl UNRRA vedamos kampanijos prieš atsisakančius repatrijuoti lenkus, jugoslavus, lietuvius, estus, latvius, ukrainiečius ir rusus.

Bevin Patenkintas Marshall'o Kalba

Londonas, Anglija —Ernest Bevin, užsienio ministeris, pareiškė laikraštininkams, kad Jung. Valstybių sekretoriaus George C. Marshall kalba gali būti tiltu Rytų su Vakarais suartinimui, kuris išvengtų ideologinio karo. Tai esą viena svarbiausių jo kalbų.

Britai dabar planuoja sukviesti Europos valstybių konferenciją ūkiui atstatyti.

Ku Klux Klaniečiai Pasidavė

Atlanta, Ga. — Aukštesnysis valstybės teismas pradėjo svarstyti Ku Klux Klan organizaciją, kuri veikė prieš katalikus, žydus ir ateivius, bylą.

Bylą prieš klaniečius iškėlė valstybės gubernatorius Ellis Arnall.

Klaniečiai, matydami, kad jie negali laimėti, patys atsisakė nuo čarterio. Jų vadas įteikė čarterį valstybės prokurorui.

Wallace Atstovas Pralaimėjo Rinkimus

Olympia, Wash., birž. 9 — Russell V. Mack, respublikonas, kuris remia Trumano politiką, laimėjo rinkimus į Atstovų Butą.

Mack oponentu buvo Charles R. Savage, Wallace remiamas "progresyvis demokratas".

CARE skyrius Bostone:
Boston CARE Committee
140 Clarendon Street
Boston, Mass.
Tel. KENmore 3987.

Juozas Kasinskas
Inc.
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.
Patarnavimas Dieną ir Naktį.

NAUJAS KRISTAUS TARNAS – KUN. JUOZAS MILIŪNAS, S. J.

Birželio 18 d., West Baden Seminarijoje, Indiana, Indianapolio Vyskupas, Paul C. Schulte, D. D., suteiks kunigystės šventimus 22 jauniems Jėzuitams. Jų tarpe randasi ir vienas lietuvis, kun. Juozas G. Miliūnas, S. J.

Po 13 sunkių mokslo metų, kun. Miliūnas grįš į savo parapijos bažnyčią, Šv. Petro ir Povilo, Homestead, Pa., atnašauti birž. 22 d. pirmųjų iškilmingųjų Šventų Mišių.

Primicijantas gimė kovo 17, 1914 metais. Baigęs pradinę ir aukštesniąją mokyklą, gabusis lietuvis toliau tęsė mokslą Šv. Vincento Kolegijoje, Latrobe, Pa.

Pajutęs Kristaus kvietimą dirbti Jo vynuogyne, įstojo į Tėvų Jėzuitų, Chicagos provincijos, novicijatą, Milford, Ohio, 1934 metais.

Atlikęs naujokavimo metus, kun. Miliūnas dar toliau siekė mokslo. Per šiuos mokslo metus, netik pats padarė gražią pažangą mokslo, bet ir kitiems jaunuoliams dėstė mokslo tiesas mokytojaudamas Švento Ignaco Aukštesnėje Mokykloje, Chicagoje, ir taipgi Detroito Universitete.

Paskutiniuosius tris metus kun. Miliūnas praleido West Baden Seminarijoje tęsdamas teologijos mokslą.

Primicijantas atnašaus iškilmingasias šv. mišias birželio 22 d., 11 val., Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Homestead, Pa. Klebonas kun. E. Vasiliauskas jam asistuos Arki-kunigu; kun. Juozas Girdis, deakonu; kun. Brendan Smetana, O.S.B., subdeakonu. Primicijanto giminaitis, kun. Edvardas Boley sakys pamokslą.

Džiaugiamės kartu su primicianto motinėle, Kotryna Miliūniene, su broliais ir sesutėmis, kad Dievas pasirinko savo tarną iš mūsų tarpo. Šia proga linkime naujam Kristaus Tarnui, kun. Juozui Miliūnui, kuogeriausios kloties gyvenime. Lai Dievas laimina jūsų žingsnius ir teikia jums visokeriopų malonių.

S. M. A.

PASMERKĖ RUSIJOS TAKTIKĄ

Middleton, Conn., birž. 16 — Dean Acheson, valstybės sekretoriaus pagelbininkas, kalbėdamas Wesleyan Universiteto metų mokslo užbaigimo iškilmėse, pareiškė, kad Rusija savo žygiais trukdo pasauliui atsistatyti.

Jis pareiškė nusivilimą dėl Rusijos elgesio tarptautiniuose reikaluose.

Hanover, N. H. — Aukščiausiojo Teismo teisėjas Robert H. Jackson, buvęs nurembergo militario teismo teisėjas, kalbėdamas Dartmouth Kolegijos mokslo metų užbaigimo iškilmėse, taip pat pasmerkė Rusiją, ir pareiškė, kad nors Rusija dabar nenori karo ,tačiau taika reikštų "smarkią ir ilgą politinę ir ekonominę kompeticiją" tarp dviejų pasaulio vadų laimėti mažesneses tautas.

ALT Vykdomasis Komitetas

šiomis dienomis įteikė pamatuotą memorandumą Kongreso Atstovų Rūmų komisijai, kuri nagrinėja atstovo Stratton'o Imigracijos Bilių (H. R. 2910) dėl įsileidimo 400,000 tremtinių keturių metų eigoje. ALT įrodinėja biliaus naudingumą ir siūlo apsaugoti visų tautinių grupių teises, vizas duodant proporcingai pagal tremtinių santykį skaičiais.

Visi rašykite savo Kongresmonams ir Senatoriams, kad jie remtų H. R. Bill 2910.

MARIJONA DOMEIKIENĖ IR SŪNUS BALF'ui AUKOJO $1,000

Birželio 12 d. BALF Centras gavo stambią auką lietuviams tremtiniams šelpti — pilną tūkstantį dolerių! Šios didelės dovanos aukotojai yra Marijona Domeikienė ir sūnus, gyveną Durand, Illinois.

Marijona Domeikienė yra nepaprastai geros širdies moteris. BALF'ui ir kitoms stambioms organizacijoms ji yra ne kartą aukojusi, ir vis stambias sumas. Ji nėra nei turtuolė nei biznierka. Ji yra ūkininkė. Tik savo darbingumu su savo vyru, gražiai gyvena.

M. Domeikienė šį kartą BALF'ui padovanojo $500, kitus $500 pridėjo jos sūnus. Tai pirmoji lietuvių šeima suteikė tokią stambią auką lietuviams tremtiniams gelbėti.

Marijonos Domeikienės ir jos sūnaus auka yra šviesiausias pavyzdys visiems lietuvių tremtinių prieteliams. Įdomu, kas bus sekantieji aukotojai?

Visas aukas siųskite adresu:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
105 Grand Street,
Brooklyn 11, New York

Trumpos Žinutės

Lietuviai studentai Austrijoje maistą gauna pagal korteles. Per savaitę studentai pagal kortelę leidžiama gauti: pusantro svaro duonos, 5 uncijos mėsos, pusketvirtos uncijos riebalų ir 3 svarai kornų (kukuruzų) miltų. Tiek maisto gaudamas studentas vos bado apsigina. Norėdami išgelbėti šių nelaimingų lietuvių jaunuolių sveikatą ir gyvybę, aukokim BALF'ui.

Cicero, Ill. Moterų S-gos 48 kp. smarkiai ruošiasi parengimui, kurio pelnas bus visas paskirtas BALFui.

Cicero, Ill. Šv. Antano Dr-ja rengia pikniką, kurio pelnas skiriamas BALF'ui.

Cicero, Ill. Raudonosios Rožės klūbas BALFui paaukojo $50.

Boston, Mass. BALFui Jaunimo Ratelis paaukojo $150. SLA apskritis $100. Lietuvių Piliečių Draugija — $500 ir prakalbose surinkta $500. Birželio 28 d. įvyks Tag Day. Svarbu, kad būtų daug rinkėjų.

Baltimore, Md. Tag Day įvyko birželio 14 d. Nors jau Baltimore pasiuntė $6,000 į BALF Centrą, tačiau dar trūksta.

Anglija Pareiškė Protestą Bulgarijai

Sofia, Bulgarija — Anglijos valdžia įteikė Bulgarijos valdžiai protestą dėl socialdemokratų ir valstiečių laikraščių uždarymą.

Tiedu laikraščiai buvo nepakenčiami Bulgarijos raudonųjų valdžiai, nes jie kritikavo tos valdžios kraštui pragaištingus darbus.

Keturi Didieji Negali Susitarti Dėl Gubernatoriaus

Londonas, birž. 16 — Praneša, kad Anglija pranešė Maskvai ir raportuos Jung. Tautų Saugumo tarybai, kad keturi didieji negali susitarti ir išrinkti gubernatoriaus tarptautiniam Trieste kraštui.

LDS SEIMAS

Lietuvių Darbininkų Sąjungos Seimas šįmet įvyks rugpiūčio 3-4 dienomis, Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, Providence, R. I. Didis organizatorius ir josios leidžiamojo laikraščio "Darbininko" prietelis kun. Jonas Vaitekūnas su savo darbuotojais deda visas pastangas, kad šis LDS Seimas būtų įspūdingas ir vaisingas.

Be tradicinio darbininkiškų klausimų svarstymo, įdomių paskaitų ir kalbų, manome dar sulaukti įžymių svečių iš Europos.

LDS kuopos raginamos atsiųsti kiek galima daugiau atstovų ir svečių.

Kun. P. M. Juras,
LDS pirmininkas.

MES ESAME PERGYVENĘ RAUDONOJO TERORO VALDYMO VIENERIUS METUS...

Lietuvių amatininkų ir darbininkų atstovų suvažiavimas Hanau lietuvių stovykloje

Balandžio 20 d. Hanau lietuvių stovykloje savo reikalų aptarti buvo suvažiavę lietuvių amatininkų ir darbininkų atstovai iš vakarų sąjungininkų valdomų Vokietijos sričių. Nežiūrint į įvairius susisiekimo nepatogumus bei zoninių sienų peržengimo suvaržymus, suvažiavo nemažas dalyvių skaičius — 74 atstovai.

Mintis įsteigti darbininkų ir amatininkų prof. organizaciją hanaviškių amatininkų tarpe kilusi pereitų metų rudenį. Reikėję nugalėti aibes įvairių kliūčių, kol pagaliau buvo sudaryta laikinoji darbininkų ir amatininkų atstovybė. Į ją pateko: Zauka Antanas, Stukas Juozas, Lesinskas Leonas ir kiti energingi organizatoriai, kurie ir ėmėsi iniciatyvos sušaukti atstovus.

Suvažiavimas prasidėjo 10 val. ryto lietuvių salėje tautos himnu. Laikinosios darb. ir amat. atstovybės vardu atidarymo žodį tarė p. J. Stukas. Suvažiavimui vadovauti visumos dalyvių pritarimu pakviesta laikinoji atstovybė. Pirmininkavo p. A. Zauka.

Suvažiavimą sveikino eilė įvairių prof. organizacijų atstovų. Vyr. L. T. B. vardu — p. Audėnas, Žemės Ūkio darbuotojų sąj. vardu— p. agr. Verbickas, teisininkų — teis. p. Šimoliūnas. Visi sveikinusieji pažymėjo gyvą reikalą darbininkų ir amatininkų organizacijos ir iškeldami darbo rankų reikšmę pabrėžė organizuotume slypinčią galybę.

11 val. pertrauka. Jos metu suvažiavimo dalyviai dalyvavo pamaldose.

14 val. posėdis tęsiamas toliau.

Be eilės įvairių profesinių klausimų, nutarta įsteigti lietuvių amatininkų ir darbininkų profesinę sąjungą, išrinkti centro valdybą ir stovyklose organizuoti sąjungos skyrius. Centro valdybon išrinkti: J. Jončienė, Br. Šiupinys, V. Gervickas, A. Beresnevičius, J. Stukas, K. Rakūnas, L. Lesinskas ir Vl. Rimša; Revizijos komisijon: Šeškus Linas, Ignatavičius Br. ir S. Markunas.

Be to, suvažiavimas parengė ir pasirašė JAV ir Prancūzijos prezidentams ir Anglijos ministeriui pirmininkui, o taip pat Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos darbininkų ir amatininkų profesinėms sąjungoms atitinkamas rezoliucijas.

"Mes esame pergyvenę raudonojo teroro valdymo vienerius metus (1940) ir esame gyvieji liudininkai tų kančių, žiaurumų ir neįsivaizduojamo barbarizmo, kurs ten klestėjo", kalbama rezoliucijoje JAV, Anglijos ir Prancūzijos vyriausybių galvoms.

"Argi tam buvo sudėta milijonai taurių gyvybių, kad vietoj rudojo teroro viešpatautų raudonasis!, — ten pat klausiama. "Nebuvo jokios ten asmens, sąžinės, žodžio, įsitikinimo ar darbo pasirinkimo laisvės, o darbo žmogus buvo laikomas vergu. Ir tie visi žiaurumai vykdomi prisidengiant darbininkų vardu. Tai yra baisus melas, klastinga propaganda".

Rezoliucijoje į didžiųjų vakarų demokratijų darbininkus sakoma:

(Bus daugiau)

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly.

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$5.00	Amerikoje metams	$5.00
Domestic once per week yearly	$3.00	Vieną kart savaitėje metams	$3.00
Foreign yearly	$5.50	Užsieny metams	$5.50
Foreign once per week yearly	$3.50	Užsieny 1 kart sav-tėj metams	$3.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone SOUth Boston 2680

Ar Tik Nebus Suklupimo Akmuo?

Komunistų perversmas Vengrijoj vienu užsimojimu. Užtaisyta politinė Sovietų mašina lengvai perėjo per visas kliūtis, tarsi koks milžiniškas tankas, laužąs medžius, verčiąs akmenis, šliaužiąs per duobes, griovius ir krūmus. Metodas seniai išmėgintas ir sėkmingai pravestas daugelį kartų: areštuojama tautos vadus, pastatoma vien komunistų partijos kandidatus ir raudonarmiečių bei čekistų šautuvais priverčiama žmones balsuoti. Išsisukimo nėra, nes susilaikantiems nuo balsavimo atimama maisto korteles. Tos smaugimo kilpos užneriamos ant kiekvieno piliečio kaklo. Tuo būdu, žmonės prieš savo valią ir norą, su didžiausiu pasibaisėjimu ir pasibiaurėjimu užsideda ant sprando faraoniškos vergijos jungą. Kito pasirinkimo nėra, nebent kas pasirinktų kulką į pakaušį. Tokie bolševikiški "rinkimai" panašūs į tautos pakasynas. Tai tarsi pasmerktieji mirti būtų priversti išsikasti duobes savo palaidojimui.

Tokias šermenis buvo priversta sau sukelti vengrų tauta. Bet kodėl į Vengriją tiek ypatingo dėmesio kreipiama? Juk tokią saužudystę buvo priverstos sau padaryti ir kitos šalys: Lietuva, Latvija, Estija, Lenkija, Bulgarija, Rumunija, Jugoslavija, Albanija. Savo eilės laukia Čekoslovakija ir Austrija. Prieš mirties ištarmę desperatiškai kovoja Prancūzija ir Italija. Demokratinės valstybės visa tai žino. Jos kėlė protestus prieš tų kraštų išprievartavimą. Bet Vengrija sukėlė daug didesnio susidomėjimo, kurs susilaukė ne tik smarkesnių protestų, bet matomai susilauks ir griežtos akcijos. Kodėl?

Dalykas toks, kad Sovietai padarė taktišką klaidą, nepanaudoję savo "buldozinės" mašinos pirmesniuose Vengrijos rinkimuose, kuriuose bolševikai buvo smarkiai supliekti. Jų rezultatu komunistai gavo tik vieną pareigūną vengrų vyriausybės kabinete. Jie pareikalavo net penkių vietų. Vengrų vyriausybė atsisakė, nes tai būtų prieš konstituciją. Tuomet bolševikai padarė brutalų perversmą. Demokratinėms valstybėms to jau buvo perdaug. Jos pareikalavo iš Maskvos pasiteisinimo, kodėl ji laužo Jaltos sutartį dėl laisvų rinkimų okupuotuose kraštuose. Maskva atkakliai atsakė, kad Amerika ir Anglija neteisėtai kišasi į Vengrijos vidaus reikalus. Be to, Sovietų pareigūnai kaltina teisėtos vengrų vyriausybė premierą Ferencą Nagy, kad jis daraąs sąmokslą prieš Vengrijos demokratiją.

Tie abudu priekaištai labai vaikiški. Tai rusai kišasi į Vengrijos vidaus reikalus, nes nuvertė teisėtai išrinktą vyriausybę. Kai dėl Nagy "sąmokslo" nuversti teisėtą valdžią, tai išeina, kad jis pats prieš save daro sąmokslą.

Toks įžulus ir kvailas pasityčiojimas atskleidžia atkaklią bolševikų panieką demokratijai. Na, su pasityčiojimu tiek to. Tą galima pro ausis praleisti. Iš storžievių barbarų kultūringumo nelaukiama. Bet čia paliesti gyvybiniai demokratijos interesai. Maskva, padariusi okupuotus kraštus klusniais savo įrankiais, gali nepaisyti apie pasirašymą taikos su Vokietija. Tuo būdu, badas ir skurdas, tie ištikimiausi bolševizmo talkininkai, galės laisvai siautėti Europoj ilgą laiką. Ir visą tą laiką Amerika ir Anglija turės eikvoti bilijonus Europos baduoliams sušelpti. To bolševikai trokšte trokšta. Bet demokratija kaip tik to nenori. Ji bus priversta griebtis kokių ryžtingų priemonių. Trumano žodžiai tai nusako. Šiuo kartu žodžiai gali būt darbais sutvirtinti. Ar tik Vengrija nebus suklupimo akmeniu Sovietams?

E. K. Vilnietis

"Paduokite Man Tik Saują Lietuviškos Žemės..."

Baisiosics Birželio Dienos

Dabartinė žmonių karta yra tiek pripratusi prie visokių baisumų ir žiaurumų, tiek atbukusi savo jausmais, kad įvairūs aprašymai apie baisius žmonių išgyvenimus koncentraciriuose lageriuose, apie ištisų tautų kančias didžiuliame, vietisiniame bolševikiškam lageryje už geležinės uždangos, mažai bejaudina. Mes pripratome į viską žiūrėti kaip į kokią filmą, jeigu tai mus tiesiogiai neliečia.

Žinoma ,tie, kurie po visų baisumų ir žiaurumų liko gyvi ir sveiki, neprivalo vien tik dūsauti ir dejuoti, nes gyvenimo dėsnis reikalauja nežiūrėti atgal, bet eiti iškelta galva pirmyn. Tačiau dėl savo tautiečių ir bendrai dėl tautos ir tėvynės tragedijos turime būti jautresni, rimtesni — savo gyvenimą doriau tvarkyti. Ypač birželio 14-21 dienomis mes turime susikaupti ir savo rimtimi ne tik pagerbti kenčiančius ir žūstančius tautiečius, bet dar energingiau, kaip kultūringai bendruomenei pridera, šauktis į kultūringo pasaulio sąžinę.

Kovoje dėl savo išsilaikymo nuo neatmenamų laikų mūsų tauta praliejo daug kraujo ir nustojo milijonus tautiečių. Daugiausia kančių jai suteikė nuožmūs kryžiuočiai ir maskoliai. Sausi istorijos puslapiai nepajėgia mums pilnai atvaizduoti daugybę tragiškų tautos momentų.

Nuo Mindaugo, Gedimino, Algirdo ir Vytauto laikų, nuo kada lietuviai vis dažniau susiduria su Maskvos ekspansija, pirmieji lietuviai, kurie žuvo beribiuose Rusijos plotuose kaip vergai, buvo belaisviai. Vėlesnių amžių kovose į maskolių nelaisvę patekę lietuviai buvo grūdžiami į Sibirą. Jie buvo ten vieni iš pirmųjų kolonistų, ką patvirtina Sibiro "didmiesčių" pirmųjų gyventojų sąrašuose lietuviškos bajorų pavardės. Paskui sekė nepavykusių 1831 ir 1863 metų sukilimų aukos, knygnešiai.

BAISIAUSIA ŽMONIŲ MEDŽIOKLĖ

Buvo tai skaudūs tautos nuostoliai, valstybingumo tramdymas ir laisvės judėjimo stelbimas. Bet visi tie lietuvių išsiuntimai į tolimus Rytus baisumo žvilgsniu nepalyginti su birželio 14 - 21 dienų masiniais ištrėmimais už Uralo, prie Ledinuotojo vandenyno, ir iki šiol vykdomais mūsų tautiečių kankinimais ir žudymais Lietuvoje. Nes carų laikais, kad ir sunkiose sąlygose nugabenti į Sibirą lietuviai, galėjo ten, jau kaip nepavojingi Rusijai, įsikurti ir pakenčiamai gyventi su viltimi, progai pasitaikius, grįžti tėvynėn; daliai iš jų viltis išsipildė, ir jie grįžo nepriklausomos Lietuvos metais.

Birželio 14 - 21 dienų ir dabar besitęsiančią mūsų tautos tragediją galima palyginti nebent tik su prūsų lietuvių giminės naikinimu kryžiuočiams prie Vyslos įsikūrus ir su labai žiauriu ir kruvinu kazokų siautimu Lietuvoje 1655—1661 metais, kada iie per šešis metus nusiaubė sostinę Vilniu ir Rytų Lietuvos apskričius.

Ši kazokų "viešnagė" Lietuvoje buvo tokia baisi, laukinė, kad civiliai gyventojai buvo masiniai žudomi ne vien Vilniaus miesto aikštėse, bet ir bažnyčiose (Bernardinų ir k.); tuo metu nuo kazokų ištuštėjo Vilnijos kaimai ir miesteliai, gyventojams žuvus arba pabėgus į miškus, Užnemunėn (Suvalkijon); tai viena iš priežasčių, kodėl Vilnija šiandien gerokai nutautusi.

Apytikriai nustatyta, kad 1941 m. birželio mėn. 14 - 21 dienomis žiauriausiu būdu ištremta už Uralo apie 45,000 lietuvių, 50,000 latvių ir apie tiek pat estų, neskaitant nuo 1940. VI. 15 d. vietos kalėjimuose nužudytųjų ir išvežtųjų.

Mus jaudina ir verčia šauktis Dangaus kerštо ne vien toks nežmoniško masinio trėmimo faktas, bet ypač toks gyvuliškas gabenimo būdas, neatsižvelgiant į moteris, senius, ligonius, vaikus ir kūdikius, net į neščias moteris. Dar labiau mus šiurpu nukrečia, kad ir šykščios žinios apie ištremtųjų tenykštį vergišką gyvenimą, didelį skurdą ir sunkią kančią, kuri juos greit į kapus varo.

Mes dar puikiai atsimename, kai 1941 m. birželio mėn. pradžioje Lietuvą užplūdo raudonkepurių enkavedistų nauji būriai su sunkvežimiais, o geležinkelio stotys prisipildė sovietiškais prekiniais vagonais, spygliuotom vielom užraizgytais langais.

Lietuviai tai tuojau pastebėjo, bet tik ne visi suprato kam tai viskas paruošta. Sklido įvairūs gandai, bet dažnas netikėjo, kad tautai grėsia... Baltramiejaus naktys. Daugumai raminantis mintimi, kad "visų neišvež" ,atsargesnieji, kurie jautėsi įtariami, sekami ir NKVD kartotekon įtraukti, pradėjo slapstytis, naktimis namie nemiegodami.

Jeigu niekas neabejojo, kad bus vyrų medžioklė, tai daugumas apsiriko, jog moterys, seniai, vaikai, kūdikiai ir ligonys bus palikti ramybėje. Kaip vėliau paaiškėjo ,visa tai buvo iš anksto planingai ir slaptai paruošta. Sarašai buvo sudaryti padedant vietos žydeliams, kompartijos nariams ir lietuvių išdavikams. Nepaslaptis, kad buvo pasinaudota ir pačių lietuvių piktos valios skundais.

Baisus planas pradėtas vykdyti kartu Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje naktį iš 14 į 15-tą birželio. Vienu metu visoje Pabaltėje — miestuose ir miesteliuose iš NKVD kiemų pajudėjo tūkstančiai sunkvežimių vidurnaktį ir pradėjo pagal sąrašus rinkti žmones iš butų. Nelaimingi tie, ties kurių namais sustojo sunkvežimis ir kieno bute suskambėjo skambutis... Ir kaimai buvo neužmiršti. Iš jų buvo renkami "buožės" ūkininkai.

Galima įsivaizduoti netikėtai užpultų tautiečių didelį išgąstį, kai naktį butan įsiveržia keli enkavedistai su durtuvais ant šautuvų ir brutaliai įsako mieguistiems greit apsirengti ir tuoj eiti į laukiantį sunkvežimį, nepasakius kur bus vežami ir neleidus paimti kelionei reikalingos mantos. Dėl to dauguma išvežta kaip stovi.

SIAUBINGOS DIENOS IR NAKTYS

Laimingi buvo tie, kurių namuose nerado. Bet jeigu namuose nerado vieno kurio iš šeimos, — buvo išvežti rastieji šeimos nariai. Tokiu būdu į "rojų" išgabenta daug šeimų be tėvų, žmonos su vaikais arba tik vieni vaikai su močiutėmis (gen. Raštikio vaikai). Tik nedaugeliui pavyko pabėgti vežant į geležinkelio stotį ar stotyje.

Tai buvo tik pradžia įvykdyti didelį sovietų planą, išgabenti iš Lietuvos 750,000 gyventojų, ką patvirtino vėliau NKVD įstaigose rasti dokumentai.

Sekančią dieną visa Lietuva, taip pat Latvija ir Estija, buvo kaip stabo ištiktos. Žmonės vaikščiojo baisingais veidais, jautresnių žmonių akyse matėsi ašaros. Draugai ir pažįstami klausinėjo vienas kitą:

— Ką praėjusią naktį išvežė?

— Ką gali šiąnakt išvežti?

— Tik stebuklas gali sustabdyti tokį šėtonišką darbą! — skambėjo skundu ir beviltiškumu.

— Tik šiomis dienomis laukiamas vokiečių - rusų karas galėtų mus išgelbėti nuo Sibiro! — kalbėjo optimistai, laukdami išganymo iš Vakarų.

1941 m. birželio mėn. 15 d. (sekmadienį), vieną savaitę prieš vokiečių - rusų karą, Kaišedorių geležinkelio stotyje ant šalutinių bėgių stovėjo sovietų prekinis vagonas. Pro spygliuotom vielom išraizgytus langus matėsi žmonių galvos: vyrų ir moterų, senių ir vaikų. Aplink vaikščiojo NKVD sargybinis su durtuvu ant šautuvo. Gimnazistų būrelis artinosi atsisveikinti su savo direktorium, žinomu pedagogu p. Kairiukščiu.

— Otchadite! — sušuko sargybinis per arti priėjusiems gimnazistams.

Iš vagono per langelį pasirodė žila senelio galva ir pasigirdo:

— Mieli vaikučiai, dėkoju, kad atėjote atsisveikinti. Man nieko nereikia. Paduokite man tik saują lietuviškos žemės... Būkite laimingi...

Gimnazistai traukdamies verkė.

Pabaltės gyventojų "me-

Tęsinys 4-tame pusl.

PARTIZANAI

APYSAKA

Parašė

Jonas Kmitas

VIII.

Politrukas Areštuotas

— Tovarišč politruk, nerūstaukite. Apie areštą tai mano liežuvis ant greitųjų kažkaip suklydo — iš papročio, mat. Raštely tik paminėta, kad mes turime tovariščių politruką palydėti į kanceliariją, kur vyriausias komisaras nori su jumis pasikalbėti.

— Tai kodėl tu, šunssnuki, išsyk taip nesakei? — riktelėjo Gegužis. — Areštuoti... Aš tau į sprandą taip suareštuosiu, kad tu pas savo nabašnikę bobutę pragaran nukeliausi.

Puskarininkio kinkos pradėjo drebėti. Jis dar kartą žemai atsiprašė.

— O kam jūs taip apsiginklavote? — kiek suminkštėjo politrukas.

— Kad jus apsaugotume. Tarnybą einant, reikia nešioti ginklai. Tokia tvarka.

— Ne tu man apie tvarką kalbėsi. Išsitempk, tu...

Raudonarmiečiai ir taip jau buvo išsitempę. Jie džiaugėsi, kad politruko pyktis pradeda atlyžti. Tiesą pasakius, Gegužis tik tam įsismarkavo, kad parodyti puskarininkiui, jog politrukas yra politrukas, t. y. puskarininkio viršininkas. Jis puikiai žinojo, kad vergas, nors į viršūnes iškeltas, vis bus vergas, jeigu jam parodysi smarkų frontą. Juk Sovietijoj visi vergai, tik vienas Stalinas ponas. Ir tai žemos azijatiškos rūšies vergai, nustumti iki gyvulių lygio. Vergas , gavęs kiek valdžios, tampa atkakliu kitų engėju, bet susidūręs su smarkiu pasipriešinimu, vėl grįžta į vergo rolę. Tad Gegužis, veikiai sutramdęs puskarininkio storžieviškumą, nurimo ir skubotai svarstė savo padėtį, kuri išsyk virto rimtai pavojinga. Jis nė ne pareikalavo parodyt orderį, nes nujuto, kad žodis "areštuoti", ar bent "suimti" yra ten panaudotas. Priešintis atsiųstiems kareiviams jis nemanė. Tai būtų beprotystė. Kad ir nepasiduotų areštuojamas, jis vis vien vėliau būtų suimtas. Šiuo momentu, prasimušti pro bolševikų sargybas vargu būtų bejmanoma, nes nė nepasiruošta, nė plano nepadaryta. Taigi reikia garžumu pasiduoti ir pažiūrėti, kuo jis yra kaltinamas. Pasiryžo būti šaltai mandagiu ir tą toną per visą tardymą išlaikyti. Žinoma, jei pradės užgaulioti ir mušti, tuomet jau mandagumas savaime atpuola, ir — akis už akį, dantis už dantį. Jis visuomet su neskanumu skaitydavo ar girdėdavo pranešimus, kad tardomiesiems būdavo surišamos rankos ir jie būdavo be pasigailėjimo mušami ir kankinami. Žinoma, surištomis rankomis priešintis negalima, bet kam daveisi surišamas, tarsi koks avinas? Tiesa, prieš kelių vyrų jėgą neatsispirsi, bet nors žiebk vienam kitam į snukį, pirmiau negu tave pagriebs surišti. Sakai, bus blogiau. Ne! Kaip tik priešingai. Budeliai - vergai nejučiomis įvertins tavo ryžtingumą ir iš pagarbos fiziniam pasipriešinimui lengviau tave kankins.

Taip svarstė Gegužis. Vėliau pamatysime, kaip jam su ta filosofija sekėsi. Tuo tarpu, jau visai piktyje atslūgęs, jis liepė raudonarmiečiams vesti kur įsakyta. Visi susirikiavo ir nuvyko į MVD nuovadą. Gegužis turėjo bent tiek pasitenkinimo, kad vis dėlto jo viršus: jis įsakė vesti ir jo paklausyta.

IX.

Politrukas Ištrūksta

Jis taip ir manė — Balaganov, Kutiagin ir Nachalskij — tai komisija, kuri jį tardys. Reiškia, dalykas rimtas. Bet kokie tardytojai! Balaganow — nulius, prigrūstas nuvalkiotų komunistinių sakinių, Kutiagin bejėgis girtuoklėlis, gi apie Nachalskį nė prisimint nesinori — tai dvokiantis šeškas. Visi trys geri Gegužio pažįstami, su Kutiaginu teko nekartą gerai išsigert. Jis atrodo apsiblausęs, kažko susigėdęs. Balaganov ir gi ne savas. Pasiimta rimtis ir autoriteto svoris kažkaip jam nepritampa. Tik Nachalskij atrodo pakiliam ūpe, tarsi žvejotojas, kuriam užkibo stambi žuvis ir blaškosi, jausdama, kad nebeištruks. Gegužis akimirkoj pagavo padėtį. Įtarimų yra, bet faktų jie neturi. Reikia tik smarkiai pasistatyti, ir jie tuojau pasijus iš vėžių išstumti. Apsimetė labai nustebusiu.

— Tovariščiai, kas čia per teatras? Ir kam šita man atsiųsta garbės sargyba? — metė akimis į bestovinčius kareivius.

Balaganovas atrodė kiek sumišęs. Liepė kareiviams išeiti.

— Palaukite už durų. Kai prireiks, pašauksim.

— Ką reiškia tas "kai prireiks, pašauksim"? — suraukė skruostus Gegužis.

Balaganovas dar daugiau sumišo. Mėgino aiškintis.

— Tai tik formalumas, tovarišč; čia išėjo mažas nesusipratimas, ar abejonė. Tamstos garbės žodis viską išsklaidys.

Nachalskis metė į jį piktą žvilgsnį, bet nieko nesakė. Gegužis apsimetė dar daugiau nustebusiu.

— Nesusipratimas... abejonė... Kam tie galvosukiai? Kas, po plynių, kas čia atsitiko? Ir, pagaliau, kam tie kareiviai?

— Senas paprotys, formalumai, — teisinosi Balaganovas. — Tikrenybėje tai mes tik norėjom pasikalbėti apie tą... jūsų žygį.

Jis aiškiai bijojosi to baisaus politruko. Nachalskis piktai raivėsi. Kutiaginas beprasmingai mirkčiojo; jis tur būt "ant drąsos" buvo išsimetęs vieną kitą "burnelę". Gegužis įstojo į viršininko rolę. Kalbėjo išdidžiai ir pašiepiančiai.

— Pradedu kiek suprasti. Ką gi, politrukui garbės sargyba ir formalumai reikalingi. Bet garbės žodis bei pasiaiškinimai nebereikalingi. Raportą aš išdaviau, ar, tiksliau pasakius, jums pranešiau, kaip žygis mums nepavyko. O jei jūs reikalaujate, kad mano pranešimą garbės žodžiu sutvirtinčiau, tai atrodo lyg ir manytumėt, kad esu pamelavęs, ar ne taip?

Balaganovas jautė, kad politruko logika prie sienos jį spiria. Tiesiog nežinojo, kas jam atsakyti. Nachalskis neviltingai ranka numojo. "Koks asilas! Savo nuolaidumu viską sugadino. Tas išdavikas taip gudriai dalyką pasuko, kad jisai mus tardo, o ne mes jį" — pamintyjo Nachalskis ir paprašė žodžio. Balaganovas dėkingai į jį pažvelgė. B. d.

Šis Tas Iš Teresės Neumanaitės Gyvenimo

Visiems Teresės lankytojams, o ypač pasaulio spaudos darbininkams, matytieji vaizdai palieka gilaus įspūdžio ir jie panorsta tais įspūdžiais pasidalinti su skaitančiąja visuomene. Po pernai metais apsilankymo amerikiečių laikraštis "Stars and Stripes" davė ištisą eilę straipsnių apie Konnersreutho paslaptį. Kitų kraštų spauda taipogi nemažai apie ją rašo.

Teresė Neumanaitė kasdieną gaunanti šimtus laiškų, kuriuose žmonės ją prašo pasimelsti visokiausiose gyvenimo reikaluose. Žinoma, Teresė neturi jokios fizinės galimybės visų laiškų ir perskaityti. Kančių metu, ji paimanti visus laiškus prie savęs ir prašanti Dievo suteikti malonių laiškų autoriams.

Teresės gyvenimo ir gyvenimo ir jos kančių išsamus referatas yra sunku parašyti, nes įvairiausių jos gyvenimo atsitikimų nebesutalpina net ištisi knygų tomai, tai ką bekalbėti apie siaurus rašinio rėmus!

Tenka pridurti, kad Teresė savo kančiomis yra patenkinta, nors pradžioje, esą, buvę ir svyravimų. Dabar ji sakanti, kad nieko nėra jai malonesnio, kaip kentėti kartu su Kristumi.

Teresės Neumanaitės gyvenimo ir jos kančių išsakyklos jis žmonėms visuomet kalbėtų apie tai, koks geras yra Išganytojas, kokias baisias kančias jis sutiko kentėti, kad tik pasaulis būtų išganytas.

Neumanaitės lankytojų tarpe daug buvo tokių, kurie netikėdami ir atvykę tik iš smalsumo, atsivertė. Daug yra buvę konvertitų iš kitų tikybų. Pav. vienas Eichstatto žydas — moksleivis, apsilankęs Didįjį Penktadienį ir stipriai sukrėstas matytojo vaizdo, panoro atvažiuoti dar kartą pas Teresėlę ne kančių metu ir pasikalbėti. Teresė jam išpranašavo, kad jis pereisiąs į katalikų tikėjimą ir tapsiąs net kunigu. Tuo Teresės teigimu jis suabejojo, bet pranašystė išsipildė. Jis buvo įšventintas katalikų kunigu, bet neilgai gyveno ir, turėdamas 33 metus amžiaus, mirė. Jis palaidotas Konnersreutho bažnyčios šventoriuje. (Tai buvo Teresės pageidavimas).

Apie savo sesers trijų metų vaiką Teresė pasakė, kad jis bus kunigu. Dabar jis studijuoja Kunigų Seminarijoj.

Teresė yra pasireiškusi ir kitokiomis pranašystėmis, nors tos pranašystės tesiriboja tik reikalų ribose. Šiaip ji nenori ko nors pranašauti, o ypač nemėgsta politikos klausimų.

1928 m. vienos dienos rytę ji pasakiusi savo motinai, kad po pietų, 4 valandą, iš Berlyno atvažiuosiąs garsus profesorius ir norės ją išsivežti į savo kliniką tyrimams ir gydymui. Ji motinos paprašė, kad atvažiavusiam profesoriui jos vardu pasiūlytų susitvarkyti pirmiau savo dvasinę ir psichinę būseną, o tik tada norėti Teresę išsivežti. Taip pasakiusi, Teresė išėjo į bažnyčią.

Ir tikrai, 16 val. prie Neumano namų sustojęs luksusinis automobilis, iš kurio išlipo puikus ponas ir, susiradęs Teresės motiną ,išdėstė savo pasiūlymą dėl dukters gydymo. Motina pareiškusi, kad Teresė jau žinojusi, jog profesorius atvažiuos ir pakartojo Teresės žodžius. Profesorius ilgiau nebelaukęs išvyko atgal.

Vėliau, jau nacių laikais, net porą kartų ji pasakiusi motinai, kad atvyks gestapininkai jos suimti. Po pasakymo, ji išvykdavo į bažnyčią. Nusakytą valandą prisistatydavo gestapo atstovai, bet, jos neradę namuose, į bažnyčią neidavo. Matyt, nenorėdavo daryti viešo triukšmo.

Dar pažymėtina, kad Teresė, pradėjusi pergyventi Kristaus kančias, nuo 1926 metų, nors iš anksčiau temokėjusi tik vokiečių kalbą, ekstazių laiku pradėjusi kalbėti aramajų kalba. (Kalba, kuria Kristus kalbėjo gyvendamas žemėje). Nors Teresė ir pati nežinojo kaip tą kalbą pavadinti, bet motinai ji pasakė, kad tai esanti Kristaus žemiškoji kalba, kuria ir Kristaus kankintojai kalbėjo.

Tuo reiškiniu buvę susidomėta ir atvykęs Hales Universiteto aramajiečių kalbos Prof. Dr. Baner tyrė jos kartojamus žodžius ir nustatė, kad tai yra tikrai aramajų kalba, kuri buvo vartojama Kristaus laikais.

Štai, keletas tos kalbos žodžių: "Šalapa, Šalapa"— Nukryžiuok jį, nukryžiuok jį!, "Kum, Kum" — Stokis, stokis!...

Ne kentėjimų dienomis, Teresė lanko bažnyčią, aukgina gėles, kuriomis puošia altorių ir dirba kitus namų apyvokos darbus.

APIE TERESĖS KAMBARĮ

Kambarėlis nėra didelis. Vos įėjus pro duris, kairėje pusėje pastebi kampe stovinčią Teresėlės lovą, kurioje Teresės gyvybė jau daugelį kartų kovojo su mirtimi ir gal dar daug kartų kovos...

Netoli lovos stovi Komunijos stalelis, kuris užtiestas balta staltiesėle ir kurioje yra išadyti šie žodžiai: "Brangus Išganytojau, Tave myliu, Tu esi toks geras!"

Teresė labai myli visus gyvulius, o ypač paukščius ir gėles. Ant vienos sienos kabo narvelis su dviem kanarėlėm, kurios ir yra ištikimiausios Teresės draugės. Ant stalelio pristatyta nemaža gyvų gėlių, ties lova Šv. Tėvo paveikslas, o ant kitos sienos — Vaikelio Jėzaus ir Šv. Pranciškaus Asyžiečio paveikslai.

Tai tiek prabėgomis įspūdžių iš apsilankymo Konnersreuthe. Šie įspūdžiai surašyti iš to, kas matyta savo akimis, kas nugirsta iš vietinių gyventojų arba kas išskaityta iš tuo reikalu esamos literatūros.

Baigiant pasakytina, kad vis dėlto patartina Teresėlę aplankyti visiems, kas tik gali. Jos aplankymas neišeis į nenaudą nei tikinčiam į tai, nei netikinčiam.

Pranys Alšėnas.

Batai išvietintiems žmonėms Europoje — Senatorius Brien McMahon (D—Conn.), kuris neseniai atsišaukė į visuomenę, kad aukotų drabužius ir batus išvietintiems Europoms žmonėms, peržiūrinėja suaukotus batus. Šie batai bus pasiųsti į Britų zoną Vokietijoje.

LIETUVIŠKAM TAG DAY BESIARTINANT

Kaip visi žinome, birželio 28 dieną turi įvykti lietuviškas "Tag Day" (rinkliava Bostone) lietuviams pabėgėliams, dabar esantiems Vakarų Europoj, paremti.

Atrodo, kad viskas kalba už tai, kad turėtų pasisekti, nes miesto valdyba leidimą duos, žmonės aukoja (tai rodo aukščiau buvusiųjų tag day rezultatai). Lieka vienas vienintelis klausimas, ar lietuviai bus pakankamai organizuoti ir susipratę, ar atsiras pakankamas skaičius rinkėjų?

Čia mes lietuviai turime rimtai pagalvoti. Lietuvių tauta neteko savo nepriklausomybės ne dėl to, kad ji maža. Šio karo metu buvo netekusios nepriklausomybės Prancūzija, dabar yra okupuotos: Vokietija, Japonija, Italija. Tai tautos, kurios buvo laikomos pasaulio galybėmis. Susidarė tokios aplinkybės ir tiek.

Bet faktas tas, kad nors ir maža mūsų tauta, ji priešinosi kiekvienai priespaudai, kiekvienai diktatūrai — okupacijai. Lietuviškas pogrindis buvo ir yra geriausiai organizuotas iš visų okupuotų kraštų. Lietuvių tauta stoja prieš kiekvieną diktatorių, prieš kiekvieną priespaudą, nežiūrint kiek jai tai beatneštų aukų. Ji pirmoji išdrįso teisti nacius 1938 m., kai Hitleris buvo pačioj galybėj, ji pirmoji dabar kovoja jau su ginklu rankoje prieš kitą diktatorių — Staliną. Ir todėl garbė būti mums tos mažos tautos nariu — lietuviu.

Amerikos lietuviai vienintėliai, kurie turi laisvę, gali veikti nevaržomai. Todėl jiems ir krenta ta didžioji pareiga kovoti ir dirbti dėl lietuvių tautos išlaikymo ir jai laisvės grąžinimo.

Aš noriu atkreipti dėmesį, kad Lietuvos vadavimo reikalas nėra vien tik tuščio pasirodymo ar pasireklamavimo reikalas, kur vieno žinomo profesijonalo ar gražios poniutės pavardė bus didelėm raidėm įrašyta į komiteto narių ar kitokių skambių įrašų eiles, bet kiekvieno lietuvio pareiga. Žinoma, ne visi supranta pareigos jausmą. Juk yra žmonių ,kurie ir iš karo lauko pabėga, nors už tai baudžia įstatymai...

Vis dėlto, milijonas Amerikos lietuvių, jeigu jie vieningai veiktų, pasekmės būtų milžiniškos. Reikia atminti tai, kad mus stebi kitos tautos ir žiūri, ar mes sugebame ką nors padaryti kaipo organizuotas junginys, ar tik jei ką nuveikiame, tai tik kaip atskiri asmenys. Pagal tai yra vertinamas mūsų mūsų pabėgėliams.

Lietuvis.

Vytis ir Erelis

Apysaka. Parašė Jonas Kmitas. Lietuvių Darbininkų Sąjungos leidinys, 1946 m., 576 pusl.

Amerikos lietuviai gerai pažįsta garsaus mūsų rašytojo ir poeto plunksną. Atšventęs savo kunigystės auksinį jubiliejų, rašytojas vis dar kuria naujus veikalus. Jo apysaka **Vytis ir Erelis,** vaizduojanti lietuvių kovas su tėvynės priešais, visų buvo išgirta ir pamilta. Skaitytojas susižavi iki paskutinio puslapio. Kaina — $2.50.

15 Lietuvoje Sušaudytų Kunigų

Parašė Juozas Prunskis. Išleista 1942 m. Tai dokumentalinis bolševikų žvėriškumo įrodymas. Kaina — 15c.

DARBININKAS
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

"Paduokite Man Tik Saują Lietuviškos Žemės..."

Pradžia 3-čiame pusl.

džioklė" tęsėsi visą savaitę, iki vokiečiai pradėjo žygiuoti Rusijon.

Sekantį sekmadienį (VI. 22 d.), kada jau vokiečių lėktuvai užvaldė Lietuvos erdvę, gavau pavėluotą atvirlaiškį iš Naujosios Vilnios. Jame giminaitis M. M. tarp kitko rašo:

"Mielas Edvarde, aš su žmona ir dviem vaikais perkeliami į kitas sovietų respublikas... Jeigu spėsi, paieškok mūsų N. Vilnios geležinkelio stotyje..."

Vykti į N. Vilnią buvo jau pervėlu, nes ties Vilnium skraidė vokiečių lėktuvai. O prieš tai būdamas N. Vilnios geležinkelio stotyje, per kurią praėjo daug prekinių traukinių su Lietuvos gyventojais į Rusiją, mačiau verksmą ir dantų griežimą: žmones sukimštus į gyvulinius vagonus taip tirštai, kad, esant užrakintoms durims, trūko oro. Žmonės duso, ir troško, nes buvo karštos dienos. Suvažiavusieji vilniečiai ieškojo vagonuose savo giminių, pažįstamų. Sargybiniai buvo žiaurūs, kad tik retam iš laisvųjų teko prieiti arčiau, pasikalbėti ir ką nors įduoti.

Tai tik keli vaizdeliai iš tų liūdnų dienų kelių tūkstančių tragiškų scenų Lietuvoje ir visoje Pabaltėje.

Verkė ir dar iki šiol verkia tūkstančiai lietuvių ir visa tauta. Ne be prasmės buvusi nuotakos liaudies daina "Vežė mane iš namų, iš garsiųjų giminių" nuo to laiko virto birželio dienomis išvežtųjų tragedijai pavaizduoti, ašaros iššaukianti liaudies daina.

Šiandien mes neturime galimybės atkeršyti mūsų tautos žudikams. Bet mes turime sąlygas ir teisę visa organizuotos bendruomenės jėga, kartu su estais ir latviais, nepalikti ramybėje Kremliuje sėdinčio didžiausio žmonijos budelio ir per Vakarų Demokratiją reikalauti, kad būtų palengvintas mūsų tautiečių gyvenimas Rusijoj ir kad Lietuva būtų išgelbėta iš to didžiulio KZ lagerio už geležinės uždangos...

THIS 4-WAY FORD SERVICE

sutaupys jums pinigų 4 būdais:

1. TAUPYK SU FORDO ĮSLAVINTAIS MECHANIKAIS...

Mūsų mechanikai sutaupys jums laiką ir pinigų, nes jie žino Fordą gerai.

2. TAUPYK SU SPECIALIAIS FORDO ĮRANKIAIS...

Mūsų įrankiai specialiai yra padaryti Fordo aptarnavimui. Jie atlieka darbą greičiau ir pigiau.

3. TAUPYK SU TIKROMIS FORDO DALIMIS...

Mes naudojame tikras Fordo dalis. Jos kaip tik tam padarytos, kad Fordui tiktų. Jos geriau tinka, geriau dirba ir ilgiau tveria.

4. TAUPYK SU DIRBTUVĖS NUSTATYTOMIS METODOMIS...

Mes viską darome Fordo inžinierių išdirbtomis metodomis. Šios metodos sutaupo pinigų, laiką ir rūpesčių.

GREITAS PATARNAVIMAS...LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI

NERA GERESNĖS VIETOS KAIP NAMAI FORDO APTARNAVIMUI

Įsigyk Angliškai-Lietuvišką Žodyną

English-Lithuanian Dictionary

Žodynas turėti savo knygyne yra be galo naudingas dalykas, nes jis yra geras kalbos mokytojas ir stiprus patarėjas.

Mes siūlome Jums Angliškai-Lietuvišką Žodyną, kuris yra kiekvienam reikalingas. Jo formatas-dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais audeklo apdarais. Parduodavo po $4.00; dabar mes Jums siūlome bargeną — atiduodame už $3.00. Mes jų nedidelį skaičių turime. Prašome skubiai užsisakyti.

Užsisakant žodyną, mums laišką rašyti nereikia, tik įdėk į konvertą kuponą su $3.00, ir tuojaus gausite puikų Angliškai-Lietuvišką Žodyną.

Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 W. Broadway, **So. Boston 27, Mass.**

— — — — — — — — — — — — —

Šiuomi siunčiame $..... ir prašome atsiųsti mums Angliškai - Lietuvišką Žodyną.

Vardas .....

Adresas .....

.....

Komunistų Perversmas Vengrijoje

— Smulkiųjų savininkų partija, socialistai ir komunistai. — Rusų įgulos ir kiek jos suvalgo.— 90% kaikurių gaminių paveržia Rusija. — Rekvizicijos ir reparacijos. — Neturintneji butų gyvena priešlėktuvinėse slėptuvėse. — Raudonosios bandos terorizuoja gyventojus. — Rusų komandieriaus ultimatumas. — Šimtai kunigų kalėjime, 25 mirė nuo tortūrų. — Nuostabus katalikų akcijos gajumas.

(Tęsinys)

POLICINĖ VALSTYBĖ

Taip, kad okupavusi Vengriją Rusija palaipsniui įvedė policinės valstybės santvarką. Yra net trijų rūšių policija: 1) **civilinė,** tokia panašiai kaip mūsų — Amerikos, 2) **ūkinė,** kuri kovoja su juodąja rinka ir nusikaltimais prieš valiutos įstatymais, ir 3) **politinė,** kuri "seka ir likviduoja fašistus" — tikrumoje gi pildo komunistų parėdymus.

Kartą mažųjų savininkų partija, kuri turi daugumą seime, apkaltino vieną iš politinės policijos vadų — **P. Gabor** — nesugebėjimu ir suktybėmis. Buvo turima neužginčijami įrodymai jo nusikaltimų, tačiau įsikišo rusai ir Gabor pasiliko senojoj vietoj. Mat, jisai yra ir NKVD vyras...

KATALIKŲ PADĖTIS

Du trečdaliai Vengrijos gyventojų — katalikai, bet katalikų laikraščiui — vis stoka popieriaus, kai tuo tarpu leidžiama visa eilė komunistinių ir jiems artimesnių laikraščių.

Areštai žymesnių katalikų — kasdienis dalykas. Tarp vėliau suareštuotųjų yra vienos vyskupijos kancleris kun. **J. Bejczy,** o taipgi 63 metų vyskupas **St. Zadravecz.**

Netaip seniai pasiekė USA vienas numeris Vengrijos uždarytojo laikraščio **"Igazsag"** (Teisingumas), kurį redagavo komunistų nušalinto premiero Nagy sūnus. Laikraštyje nusiskundžiama, kad komunistų bandos terorizuoja gyventojus. **Kisujszallas** miestely jie sužeidė net 45 žmones ir ištisomis dienomis žmones laikė terore. Vengrijos kardinolo Mindszenty knyga "Mano Motina", kurioje jisai pakaltina įvairias vyriausybės rūšis ir filosofines kryptis už nepakankamą motinų gerbimą, uždrausta platinti.

SVIRIDOVO ULTIMATUMAS

Rusų armijos komandierius, generolas leitenantas **V. Sviridov,** patiekė ultimatumą, reikalaudamas:

1. Uždaryti Vengrijos skautus ir katalikų jaunimo organizaciją,
2. "Sudrausminti Katalikų Bažnyčią",
3. Išmesti iš mažųjų savininkų partijos du rašytojus, anti - komunistus,
4. Atšaukti parlamentarinę neliečiamybę atstovams Filler ir Gyulay, leidžiant juos areštuoti už "sąmokslą prieš kairiuosius", jų tarpe — komunistų Rakosi.

Vienas amerikietis, aplankęs Vengriją, rašo matęs sužalotą seserų pranciškiečių vienuolyną, į kurį rusai, įžengę į Budapeštą, metė granatą, užmušdami devynias seseris, jų tarpe ir motiną - vyresniąją.

VILTYS BOLŠEVIKŲ PAVERGTŲJŲ

Taigi rusai siautė Vengrijoje nuo pat okupacijos, o dabar ir visai pravedė perversmą, įduodami visą valdžią į komunistų rankas.

Vienintelė vengrų viltis yra:

1. **Užsienyje** — USA, kuri Vengrijos įvykius seka, jau sustabdė paskolos mokėjimą ir, be abejo, imsis griežtesnių žygių prieš rusų - bolševikų prievartą. Patys vengrai neįstengia atsispirti. Taikos sutartimi Vengrijai leista laikyti 70,000 vyrų armija su 90 lėktuvų, bet dabartinėse sąlygose, bolševikų okupuotame krašte, ji bereikšmė ir nesuorganizuota.

2. Pačiame krašto viduje yra stipri jėga, kuri visada kovoja prieš prievartą ir skriaudas, tai **Katalikų Bažnyčia.** Ji vadovaujama gabaus kardinolo primo **Juoz. Mindszenty,** kurs triskart nakčia keliasi melstis, kurs dirba 18 val. paroje. **Keletas šimtų kunigų jau kalėjime,** 25 (o dabar — dar daugiau) **jau mirė nuo tortūrų.** Kai kardinolas kartą pakvietė žmones susirinkti maldai į užmiestį (2½ val. kelio pėsčiomis) suėjo 240,000. Pamoksle pakvietė sekantį sekmadienį rinktis į Budapešto katedrą, susirinko 400,000 minios. Jo balso klauso ir protestantai.

KATALIKŲ AKCIJA

Parapijose ruošiamos aštuonių dienų misijos, organizuojama katalikų akcija, kiek tik galima — stengiamasi pasiųsti į visus pakraščius esamų religinių knygų, brošiūrų; gelbstint badaujančius didmiesčio vaikus siunčiama juos į specialius namus kaimuose. Katalikų Akcijos grupės dalina atsiųstas dovanas iš kitų kraštų katalikų: maistą, drabužius, vitaminus. Nuo Amerikos katalikų atėjo 92 sunkvežimiai maisto. Budapešte katalikai atidarė 120 viešų valgyklų, kur kasdien 150,000 vargšų gauna šiltos sriubos. 22-se provincijos miestuose vykdoma tas pats. Katalikų Akcija Budapešte ir apylinkėse parūpino nemokamą medicinišką pagalbą varguomenei. Su didžiausiu vargu pagaliau pasisekė išgauti leidimai religiniam laikraščiui — **"Sziv"** (Širdis) ir Katalikų Akcijos laikraščiui **"Uj Ember"** (Naujasis Žmogus), pradėtas siuntinėti litografuotas biuletenis **"Magyar Kurir".** Tačiau, laikraščių tiražas apribotas — nevalia daugiau spausdinti kaip 50-60,000 egzempliorių. Žiemos metu organizuotas rinkimas maisto kaimų parapijose dėl alkstančių miestiečių.

PIRMŲJŲ KRIKŠČIONIŲ PAVYZDŽIU

Katalikų Akcija gyva Vengrijoje ir jos planus taip nusako Msgr. **Mihalovics:**

— Dabartinėse filosofijų ir idealų kovose mūsų vyriausis tikslas yra kaip galima labiau tikinčiuosius pririšti prie parapijų ir parapijinį gyvenimą padaryti kiek galima patrauklų ir gyvą. Mūsų pavyzdžiu yra pirmųjų krikščionių parapijų gyvenimas..."

Nors kiek laisvės turinčiame krašte būtų daug vilčių Katalikų Bažnyčioje, bet dabar — raudoniesiems įvykdžius perversmą, daug gražių pastangų paskęs kraujuose, nutils, kalėjimuose ir ištrėmimuose. Vengrija yra desperatiškoj padėty, kaip tas 60 metų senukas vengras, kurį amerikietis rado verkiantį parke ir kuris skundėsi:

— Negaliu nusistatyti. Argi aš turėčiau nusišauti save ir... šeimą?! Jei negausime vaistų, žmona ir dukros mirs. Tie rusai!..."

Tik energinga Amerikos veikla dabar duotų daugiau vilčių.

Dr. J. Prunskis.

Kun. Pranas M. Juras, kaip jis atrodo dailininkui **Jerry O'Brien.** Šis paveikslas buvo įdėtas Bostono Arkivyskupijos savaitraštyj **"The Pilot"** šio mėn. 6 d. su ilgoku Bill McMorrov straipsniu apie lietuvį jubiliatą ir jo veiklą.

Gandai Ir Teisybė Apie BALF Veiklą

Joks visuomeninis darbas negali išvengti kritikos, paiankios ar nepalankios, dažnai visiškai nepamatuotos. O ką kalbėti apie šalpos darbą, kuris visur ir visada buvo ir yra labai sudėtingas ir be galo jautrus. Todėl visiškai nenuostabu, kad ir BALF adresu pasigirsta ir spaudoje pasirodo vienas kitas balsas, nerodąs palankumo BALF darbui ar organizacijos vadovybei, o ypač pirmininkui. Bet paskutiniu metu "Dirvoje" ir "Vienybėje" pasirodė ištraukos iš lietuvių tremtinių laikraščio "Varpo" apie BALF veiklą, kuris visiškai prasilenkia su faktais ir todėl skaitau savo pareiga į paskleistus gandus atsakyti. Paleisti gandai kenkia niekam kitam, tik patiems lietuviams tremtiniams, kurių gerovei BALF įsteigtas ir vadovaujamas.

1. APIE ATSISKAITYMĄ

"Varpas" parašė, kad, lankydamasis Europoje, esu davęs pinigų be jokių kvitų. Tai yra netiesa. Nesu davęs nė vieno BALF cento niekam be pakvitavimo. Už kiekvieną įteiktą pašalpą esu paėmęs kvitą ir visi pakvitavimai yra BALF centre. Tegu "Varpo" redakcija ar kas kitas nurodo bent vieną atsitikimą, kur aš būčiau davęs kam nors BALF piniginę pašalpą nepaėmęs kvito!

2. RŪPINIMASIS SIUNTOMIS

"Varpas" daro priekaištą, kad aš nekreipęs dėmesio, kur eina BALF siuntos. Tai irgi didžiausia netiesa.

Pagal UNRRA ir karo vadovybės susitarimus, BALF daiktinės siuntos pradžioje turėjo būti perduodamos per UNRRA. Nuvykęs Vokietijon tuojau ėmiausi žygių išlaisvinti BALF siuntas iš UNRRA sandėlių ir perduoti tiesiog lietuviams tremtiniams. Dėl to teko daug kovoti. Vienur pasisekė, kitur nepavyko. Pav., iš UNRRA sandėlio Hanau, gavęs vienos organizacijos sunkvežimį, pats atėmiau BALF vaistų siuntą, o Miunchene nepavyko išgelbėti Amerikos Katalikų Vyskupų atsiųstos didelės vaistų siuntos. Apie mano pastangas visas BALF siuntas (drabužius, maistą, vaistus ir kt.) perduoti lietuviams gali paliūdyti Lietuvos Raudonojo Kryžiaus vadovybė, su kuria glaudžiai bendardarbiavau, kiek tik mano veiklos sąlygos leido.

3. ĮGALIOTINIŲ PARINKIMAS

Toliau sakoma, kad BALF įgaliotiniai paskirti labai šališkai, iš vienos grupės ir pan. Nė vieno įgaliotinio nesu paskyręs. Aš tik parinkau kandidatus, o įgaliotinius skyrė BALF valdyba, su kuria visą laiką susisiekdavau oro paštu arba kablegramomis.

Rinkdamas kandidatus įgaliotinių pareigoms, nė vieno neklausiau tikybinių, politinių ar kitokių pažiūrų. Man svarbu buvo asmens tinkamumas įgaliotinio pareigoms, žinojimas kalbų, turėjimas santykių su atsakingomis įstaigomis ir sugebėjimas šalpos darbe. Tik sugrįžęs Amerikon išgirdau apie įgaliotinių vienokias ar kitokias pažiūras. Man buvo svarbu, kad įgaliotiniai būtų gabūs, sąžiningi ir patvarūs asmens.

Iš širdies galiu tvirtinti, kad BALF vadovybei neteko nusivilti nei dėl vieno jos paskirto įgaliotinio veiklos. Visi jie savo pareigas eina ir atlieka sąžiningai ir uoliai.

Aišku, šalpos darbe nė vienas žmogus nepatiks visiems. Atsiminkime, kad lietuviai tremtiniai baisių nelaimių ir neaiškaus rytojaus baimės yra taip išvarginti, kad niekas neįstengs jų visų pageidavimų ir reikalų patenkinti.

4. SIUNTŲ DALINIMAS

Priekaištas, kad BALF siuntos dalinamos šališkai, irgi visiškai be pagrindo. Čia turiu pasakyti, kad BALF įgaliotiniai gėrybių neskirsto. Jie yra tik tarpininkai BALF gėrybes priimti ir perduoti, o jų skirstymą atlieka mišrios komisijos, kurias sudaro Lietuvos Raudonojo Kryžiaus, Lietuvių Tremtinių Bendruomenės, studentijos ir profesūros išrinkti atstovai ir BALF įgaliotinis. Gali būti, kad yra tremtinių, kurie nežino, kaip BALF atsiųstos gėrybės dalinamos, bet tremtinių organizacijos tai puikiai žino ir nėra padariusios jokių nepasitenkinimo pareiškimų.

5. VAŽINĖJIMAI IR IŠLAIDOS

Primetama man ir per didelis "važinėjimas" ir kelionės išlaidos... Tiesa, važinėjau daug, bet BALF valdyba siuntė mane ne vienoje vietoje sėdėti, o kiek galima daugiau vietų ir šalių aplankyti, tiksliau lietuvių tremtinių gyvenimą ir jų sąlygas pažinti, sudaryti palankesnes aplinkybes jų būklei palengvinti, vesti derybas su karinėmis ir civilinėmis įstaigomis ir pan. Jei būčiau sėdėjęs vienoje vietoje, aišku, būčiau susilaukęs daugiau priekaištų. Per dešimt mėnesių kelionėje dirbau be jokios pertraukos, be atostogų.

Vykau rūpintis ne atskirų asmenų, o visos tremtinių bendruomenės, reikalais, todėl natūralu, kad galėjau nepatikti tiems asmenims, kurie laukė tik sau pagalbos. Man rūpėjo visų interesai. Antra, man rūpėjo ištirti, kaip galima taupiau BALF pašalpą sunaudoti, pasiekiant labiausiai jos reikalingus. BALF valdyba pilnai pritarė rekomenduotiems pakeitimams Švedijoje, Šveicarijoje ir Italijoje, bet tai, žinoma, galėjo nepatikti, kai kuriems asmenims.

Lankydamasis Europoje laikiaus didžiausio taupumo. Nors BALF valdyba buvo siūliusi pasiimti sekretorių, kuris atliktų kelionėje visą eilę techniškų darbų, bet nuo to atsisakiau, norėdamas sutaupyti kiek galima daugiau BALF lėšų.

Mano kelionė, įskaitant bilietus (lėktuvų, traukinių ir kt.), pragyvenimo (viešbučius, maistą) ir kitas būtinas išlaidas, kaštavo tik pusę to, kiek kaštuoja žemiausio UNRRA, CARE ar kitų pašalpos organizacijų tarnautojo panaši kelionė. Mano kelionės išlaidų pilnas atsiskaitymas buvo pateiktas BALF valdybai, kuri jį priėmė ir patvirtino.

6. KENKIA TREMTINIAMS

Mano giliu įsitikinimu, BALF adresu skleidžiami gandai, ar jie kyla iš tremtinių ar jų draugų, niekam kitam nepakenkia, kaip tik patiems lietuviams tremtiniams. BALF darbe nieko slapta ar paslėpta nėra... Kiekvieno laikraščio redakcija, gavusi nusiskundimų ar įtarimo pareiškimų, galėtų pirma pasiteirauti BALF centre ir tik tada spręsti, ar nusiskundimai turi pagrindo ir ar verta jiems duoti savo laikraščio skiltis, keliant savo visuomenėje nepasitikėjimą ir abejingumą.

Pavyzdžiui, neseniai "Vienybė" parašė vedamąjį straipsnį, kuriame pareikšti priekaištai Amerikon naujai atvykusiems lietuviams, kaltinant juos nenoru dirbti sunkesnį darbą ir pan. Šį straipsnį persispausdino komunistinė spauda ir labiau išpūtė, smerkdama tremtinius, kaltindama juos tinginiais ir norinčiais ir toliau iš pašalpos gyventi. Visa tai neatitinka tikrovei, nes atvykę tremtiniai visi dirba sunkiai ir nė vienas neprašo jokios pašalpos. Daugumą jų dirba visai ne tuos darbus, kuriems jie yra pasiruošę; pav., yra rašytojų ir diplomatinės tarnybos narių, kurie dabar dirba ūkiuose ir dirbtuvėse; vienas buvęs profesorius atvykęs neseniai genėjo miesto medžių šakas; vienas žemės tvarkytojas dirba kaip daržininkas; buvęs mokesčių inspektorius dirba siuvykloj; vienas aukštas karininkas dirba medicinos instrumentų dirbtuvėje ir tt. Žodžiu, naujai atvykę lietuviai nieko neapsunkino, niekam darbo neatėmė. Tad kam skleisti gandus, kurie tik sudarys kliūtis didesniam skaičiui lietuvių tremtinių įvažiuoti Amerikon.

Kun. Dr. Juozas B. Končius,
BALF Pirmininkas.

KAIP NAPOLEONAS NORĖJO PASIDARYTI LITERATU

Nepasisekimai Plunksna Užkariauti Pasaulį

Septyniolikinis korsikietis Bonaparte, karo akademijos mokinys, apsėstas garbėtroškos, išjuoktas dėl silpno prancūzų kalbos mokėjimo, varginamas nesibaigiančių piniginių trūkumų buvo įsitikinęs, jog tiktai rašytojo darbas jį gali išvesti į laimėjimą. Ir jis pradėjo rašyti savo salos, Korsikos, istoriją.

Tris metus užtruko jis prie savo darbo, paskui nusiuntė garsiam tada literatui, abatui Raynaldui, kad šis jo darbą įvertintų. Lydimajame rašte, kur buvo daug klaidų, mes randame: "Aš mėginu save, kaip rašytoją; žinau, kad reikia dar mokytis ir tikiuosi, kad jūsų genijus atleis už mano drąsą. Patarkite man tą darbą mesti ir aš tai tuoj pat padarysiu".

Abato atsakymas skambėjo: "Tirk giliau ir vis rašyk!" Kitais metais, kuriuos jis praleido Korsikoje, praplėtė jis savo istorinį darbą ir nusiuntė Korsikos valstybininkui Paoli; prašydamas papildomosios medžiagos. Šis jam atrašė trumpai ir neigiamai: "Jūs esate dar per jaunas istorijai rašyti!"

Tačiau Bonapartė nenusiminė. Jis parašė dar du labai menkos vertės istorijos pavyzdžius: "Essex'o grafas" ir "Maskuotas pranašas". Savo krašto istoriją visiškai perdirbo ir nusiuntė šiuokart Prancūzijos finansų ministeriui Necker'iui ir poniai de Stael.

Taip pat ir jo ankstybesnis mokytojas gavo vieną nuorašą. Šio sprendimas yra mums žinomas. Jis nieko nerado gera rankraštyje, peikė formą ir stilių ir labiausiai "drąsią prancūzų imperijos kritiką Korsikos ūkininko lūpomis". Bet karštgalvis vis dar nenorėjo suprasti, kad šis kelias jo neveda prie tikslo. O gal jis jo nenorėjo tik dėl to pamesti, kad jokio kito nesimatė. Kai pasitaikė proga vienąme viešame susirinkime pasisakyti už Paoli prieš jo priešą, Napoleonas tai padarė su visu savo aistringumu, nusiuntė parašytą savo kalbą Paoli ir dar kartą primygtinai prašė dokumentalinės medžiagos savo istoriniam darbui. Paoli atsakė labai nepalankiai ir patarė Napoleonui visiškai mesti bet kokį rašymą.

Dabar jis parašė studiją "apie meilę" ir "apie baimę". Pastarąjį darbą jis paskyrė Lyon'o akademijos konkursui. Jis buvo pats blogiausias ir teisėjų rezoliucijoj buvo pažymėta, kad "autorius turi daug jausmo ir nepaprastą protą, tik visai nesugeba rašyti". Jis vis dėlto dar rašė vieną politikos straipsnį ir šiuokart turėjo pasisekimo. Tai buvo surašymas vieno apie politinę Prancūzijos būklę pasikalbėjimo su vienu svečiu smuklėje netoli Marseille. Paskui jis parašė vienintelę savo novelę **"Elisson'as ir Eugenija".** Ir ši meilės istorija buvo paskutinis jo bandymas plunksna užkariauti pasaulį.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

VASARA MAINE VALSTYBĖJE

Žemė jau išdavė visą savo puošnumą, prisidengdama tamsiai žalia skraiste. Dangus pasipuošė žydriąja mėlyne, tartum lenktyniaudamas su banguojančiais laukais ir ošiančiais miškais. Jie mums primena žaliąsias Lietuvos girias, kuriose šiandien kaunasi mūsų broliai su priešu. Čia Mainą dabina aukštieji kalnai, kurie iš aukšto apmato atvykusius turistus, kviesdami kiekvieną atsigaivinti sveikiausiu oru. Čia saulutė prašvinta meiliai ir širdį vilioja kiekvieno, čia įvairiausi paukšteliai čyrena ir giesmeles gieda. Čia mus aplink ir jūra supa, išsisupus plačiai rytų vilnimis, kaip mūsų galinga ir graži Baltija, kurios taip pasiilgę mes esame. Arba vėl, kur nepasisuksi, ten ežerai kaip veidrodžiai saulės atakaitoje spindi. Koks jų malonus ir vėsus dvelkimas, koks stebėtinas skaisčių bangų liūliavimas žaliu smaragdu, pasakytų mūsų poetas Maironis. Kaip smagu plaukti laiveliu be irklų!

Kas čia paatostogauja nors ir trumpai, grįžta į namus sveikas kaip rožė, pilnas naujos energijos, tartum būtų naujai atgimęs.

Kas metai į Maine atvažiuoja apie pora milijonų turistų. Šiais metais laukiama daugiau. Čia ir didysis kelias Nr. 202 jau baigtas pataisyti, kuris veda į Canadą, į Quebec.

Atvažiuodami į Maine, rasite ir lietuvių, kurie dar palaiko lietuviškas tradicijas, ypač atsižymi svetingumu. Tuojau už Lewiston, 12 minučių važiavimo tolume, prie paties to didžiojo kelio, kairėje pusėje, pamatysite didelę lentą, ant kurios parašyta: — **Franciscan Fathers, Mount St. Francis, Greene.** Tada užtenka pasukti mašiną į kairę ir užvažiuosite ant puikaus kalnelio, tiesiog prie vienuolyno durų. Čia jus tuojau pasitiks malonūs veidai, geros širdys, kviesdami į vidų atsigaivinti, išgeriant krikštolinio šalto vandens stiklą. Nesigailėsite aplankę Tėvus Pranciškonus, tapdami geriausiais jų prieteliais. Kas jau čia yra buvęs, tas gerai žino.

Tad nepamirškite ir šiais metais mus aplankyti, ypač mūsų rengiamojo Pikniko proga, kuris įvyks rugpiūčio (August) 3 dieną. **Barnabas.**

NEWARK, N. J.

Kun. Pr. Bastakys, birželio 8 dieną šventė savo 10 metų kunigystės sukaktį. Šv. Trejybės bažnyčioje 10 val. atlaikė iškilmingas šv. mišias. Minėjimo vakarienę paruošė jo sesuo p. Krilavičienė savo namuose. Šeimyniškame pobūvyje dalyvavo apylinkės kunigai, giminės ir bičiuliai. Sveikinimo kalbas pasakė kun. kleb. Kelmelis, p. K. Baltramaitis, p. A. Juknienė ir kiti. Daug sveikinimų gavo raštu. Apdovanotas 200 dol. vertės kieliku, rašomąja mašinėle, piniginė dovana ir kitomis vertybėmis. Ponia Krilavičienė pasakė, kad pakely esąs ir automobilis.

Paruošimui daug prisidėjo ponai A. Jukniai, Daukšienė, Barkauskienė, Cibitienė ir kiti.

Solenizantas ypatingai dėkoja poniai S. Krilavičienei, kuri savo kaštu parengė vakarienę, p. Jukniams, Cibitienei ir kitiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjo prie minėjimo ir dovanų įteikimo.

Šv. Trejybės bažnyčioje, 4-13 dienomis vyko novena prie Šv. Antano. Žmonės nuoširdžiai jomis naudojosi. Vedė kun. Pr. Bastakys.

LOWELL, MASS.

Darbai Mažėja

Daugelis vietinių išdirbysčių pradeda atleisti darbininkus. Kitos dirbtuvės sustabdė naktinius darbus. Kelios išdirbystės keliems mėnesiams paleido darbininkus poilsiui.

Baigė Aukštesnes Mokyklas

Sekantieji užbaigė savo mokslo uždavinius: Rikardas Milius užbaigė Keith Akademiją; Paulina Žapnickaitė ir Valerija Prakapaitė užbaigė Keith Hall mokyklą.

Linkime jaunuoliams geriausio pasisekimo žengti drąsiai į ateitį ir tęsti toliaus savo mokslą.

Šv. Valanda

Visos Lowellio katalikiškos parapijos rengiasi prie bendrų šv. Valandos pamaldų. Šv. Juozapo lietuvių parapijos vyrai, nariai Šv. Vardo Brolijos rengiasi skaitlingai dalyvauti pamaldose.

Staigiai Miršta

Pas mus šiomis dienomis žmonės pradeda kristi aukomis širdies ligos. Per paskutinę savaitę trys lietuviai staigiai mirė. Keletas iš jų nebuvo ištikimi Katalikų Bažnyčios nariai. Gaila...

Tag Diena

Lowellio lietuviai jungtinėmis jėgomis rengiasi prie viešos Tag Day. Komisija uoliai dirba, kad pasekmės būtų geros. Vietos svetimtaučiai begalo prielankiai žiūri į vietos lietuvių pasišventimą. Daugelis gelbsti lietuviams.

Rinks Aukas

Teko sužinoti nuo klebono, kad sekmadienį, birželio 29-tą dieną pamokslus sakys kun. Jonas J. Švagždys, Brocktono — Šv. Roko Lietuvių parapijos klebonas. Kalbės apie Nukryžiuotojo Jėzaus Seselių vienuolyną Brocktone. Uačios Seselės prie durų rinks aukas. Tikimės, kad šiame mielaširdingame darbe Lowellio lietuviai katalikai parodys savo dosnumą.

Susilaukė Šeimos

Albinas ir Viktorija Versiackai susilaukė sūnaus. Linkime motinai ir vaikeliui sveikatos ir laimės.

Gražina Parapijos Nuosavybę

Šiomis dienomis mūsų parapijos kleboniją ir bažnytėlę iš lauko gražina.

Gaila

Pas mus paplito epidemija jaunuolių tarpe — vestis su svetimtautėmis-čiais. Kas pasidarė mūsų lietuviškam jaunimui. Gaila, kad ir profesionalai bėga nuo lietuvių. Kaž kodėl mes vis ieškome svetimo pyrago, kuomet mūsų lietuviška duonelė užvis skanesnė.

Mes patys daugiausia už tai kalti. Kuomet tokiems rengiama "showers", neturėtume dalyvauti ir neduoti progos svetimtaučiams iš mūsų pasijuokti, kad mes lietuviai atėjome į savo jaunuolių laidotuves. Kai porelė susikuria lietuviškoje dvasioje, tai šimtais eikime ir parodykime jaunuoliams, kad mes džiaugiamės jų gražiu susituokimu. Neveltui svetimtaučiai taip lenda prie mūsų mergaičių ir vaikinų, matydami, kaip lietuviai dosniai apdovanoja savo jaunuolius. Užtektinai turime laidotuvių. Nebūkime karstnešiais. **Žaslietis.**

Įvairus, Didelis Ir Kultūringas Lietuviškas Piknikas

LDS. N. Anglijos Apskritis rengia didelį darbininkų pikniką, kuris įvyks **LIEPOS 6 d., ROMUVOS PARKE, MONTELLO, MASS.** Gera muzika, p. O. Ivaškienės grupės lietuviški šokiai, dainos ir tik ką atvykęs kalbėtojas iš Europos, tikimasi, sutrauks labai daug publikos.

Iš tvankių miestų, dirbtuvių, dulkių ir triukšmo nepalyginti maloniau su draugais susitikti ir pasižmonėti gryname ore medžių pavėsyje, kaip prirūgusiose tavernose ar kur kitur.

Darbininkai, atsiminkit, liepos 6 dieną ,sekmadienį, visi keliai veda į ROMUVOS PARKĄ!

RENGIMO KOMISIJA.

ANSONIA, CONN.

BALF 78 skyriaus Darbuotė

Vajaus metu suruošta prakalbos ir davė pelno $99.96. Taipgi buvo suruošta vakarienė, kuri davė pelno $161.44. Kitos aukos gautos nuo rinkikų, kurie ėjo į lietuvių namus, rinkdami aukas. Taipgi aukų priduota skyriaus susirinkimuose .

Laike vajaus aukų gauta $710.15. Skyrius pridėjo $5.85. Taigi į centrą per tris kartus pasiųsta $716.00. Pas kasierių liko $30.81.

BALF 78 skyriaus nariai daugiausia pasidarbo.

Aukų rinkikai: B. Baranauskienė ir J. Kantautas surinko $103.00; R. Marciulinas ir J. Radzevičius — $88.25; M. Radžiavičienė ir K. Savickienė — $64.00; skyriaus susirinkime J. Radzevičius pridavė aukų iš Shelton, Conn. — $32.00; R. Marciulinas pridavė — $4.00. Vakarienės rengimo komisija — J. Radziavičius, A. Baranauskas ir K. Savickienė pridavė pelną — $161.44. Tuo pačiu laiku ALT skyrius yra pasiuntęs A. L. Tarybai $245.00, ir išde liko $57.72. BALF skyriaus susirinkime, kuris įvyko gegužės 25 d., po visų raportų, pirm. S. Bujanauskas tarė širdingą padėkos žodį visiems pasidarbavusiems dėl vargstančių mūsų brolių Europoje: vietiniam klebonui kun. V. Karkauskui už skelbimus bažnyčioje ir visokią paramą; aukų rinkikams; vakarienės komisijai; šeimininkėms, kurios pagamino puikią vakarienę, ir visiems darbininkams, taipgi visiems aukotojams. Ansonia yra maža lietuvių kolonija. Tačiau sukėlėme Lietuvos gelbėjimui ir vargstančių lietuvių šelpimui arti tūkstančio dolerių. Daugumai aukotojų pageidaujant, skelbiame aukotojų vardus.

Po $10.00 — Kun. V. Karkauskas, St. Pusvaškis, V. Pusvaškis, S. Bujanauskas; po $7.00 — J. Kasinskas, S. Jaruševičius; po $6.00 — A. Maknienė, A. Balevičius, J. Trerijonas; po $5.00 — M. Miglinienė, J. Kantautas, J. Radzevičius, M. Jankauskienė, K. Savickienė, St. Trapkauskas, V. Visniauskas, A. Baranauskas, J. Gigickas, J. Žila, V. Kubeckas, J. Mankauskas, A. Pajekala, A. Radziavičius, S. Laities Drugstore, 165 No. Main St., P. Karbauskas, K. Akelaitis, V. Miglinas, A. Draugialis, T. Brilius, A. Bartulis, J. Kazlauskas, P. Muliavičius, A. Lenard, E. Košienė, A. Adukiavičius, J. Grumuldis, E. Shay, J. Jokubauskas, P. Sabulis, G. Barštis, A. Valentinas, A. Urbonas, M. Armulavičius, L. Bugaila, E. Lesajienė, K. Žilinskas, Jr. Žilinskas, A. Krugelis, A. Vilkaitis, A. Slavinskas, V. Jankauskas; po $4.00 — M. Čimbalienė, J. Steponavičius, E. Dillis; po $3.00 — O. Skripstunienė, B. Navickas, J. Suriavičius, J. Pošikavičius, J. Poniulaitis, K. Loda, A. Dubinskas, P. Atkočiūnas; po $2.00 — K. Mervo (rusas), P. Loda, J. Černauskas, J. Digris, Ž. Chaplikas, O. Kleižienė, O. Griškauskienė, M. Šiurkuvienė, S. Suriavičius, V. Lastauskas, K. Miknienė, J. Milinkiavičius, O. Raugelienė, J. Gribas, K. Veikša, L. Barusiavičienė, J. Marciulionis, M. Paliauka, K. Kevala, S. Zebrauskas, T. Jauga, A. Mankauskas, O. Vailionienė, Joseph Jokubauskas, G. Dagilis, E. Pasčikas; po $1.00 — M. Paliaukienė, J. Kuzas, P. Loda, M. Chepaitis, M. Drižnivienė, A. Paniulaitienė, J. Tverijonas, E. Verešilkienė, M. Auskaitis, O. Rekuvienė, M. Steponavičienė, A. Gumbuliavičienė, P. Jaruškiavičienė, A. Kacergius, M. Jankus, A. Balsis, F. Suriavičienė, J. Ružinskas, M. Jankauskienė, J. Vaitkus, M. Radzevičienė, K. Kuzienė, E. Cook, M. Bagdonaitė, S. Tverian, E. Veresilkienė, Didžinera, A. Paliauka, J. Masanskis, K. Južaitienė, A. Sechultz, M. McLaughlin, E. Rakauskienė, S. Valeika, Z. Smith, E. Aponavičienė, A. Savalionis, K. Rutkauskas, S. Senitsky, A. Sakalas, G. Gumas, B. Muellers, A. Biliauskas, S. Berkovič, J. Akelaitis, F. Grumuldis, J. Pahauka, J. Kazlaitis, C. Zibartas, C. Strimillo, O. Čeplinskienė, M. Driznius, A. Cepaitis, Lietuvių P. klūbas ir Šv. Antano draugija po $10.00; Šviesos dr-ja $10.00; Ansonijos Lietuvių klūbas $5.00; J. Wobles $2.00

J. Kantautas, koresp.

Lietuvs Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

ABRIMAVIČIENĖ - Naujalytė, Ona, ir jos vyras Jonas Abromavičius, kilę Gineitų k., Vilkijos v., gyv. Philadelphijoje.

ABRAČIAUSKIENĖ - Kluonytė, Emilija, iš Gelgaudiškio val., Šakių ap., ir vyras Jonas Arbačiauskas.

AŠTAŠAUSKAS, Jonas ir Vincas, iš Pajavonio val., Vilkaviškio ap., gyv. gal Brooklyne ar Bostone.

ATKOČIŪNAS, Mykolas, iš Melnikų km., Apytalaukio val., Kėdainių ap., ir jo žmona ir vaikai, kurių tarpe Vincas ir Aleksandras.

BAJORAS, Dovas, iš Tauragės val., gyv. Chicagoje.

BANIONIENĖ - Šulinskaitė, Ona, gyv. Philadelphia, Pa., Ingersoll St.

BARTASEVIČIUS, Vladas, iš Gabrijolų km., Pabubysio par., Šiaulių ap.

BINDOKAS, Kostantas, iš Keturvalakių val., Vilkaviškio ap.

BRAŠIŠKIS, Pranciškus, iš Meškučių val., Šiaulių ap.

BRUNZA (gal Brundza?), Juozas, gyv. Chicagoje.

BRUZGULIS, Vladas, iš Gelvonų val., Ukmergės ap.

CHICAGO, ILL.

Kaip praeitais metais, taip ir šįmet Dariaus - Girėno Postas 271, American Legion, gražiomis iškilmėmis paminės ketvirioliktąją metinę sukaktį nuo tragiško žuvimo transatlantinių lakūnų Dariaus ir Girėno, taipgi 25 metų jubiliejų nuo Jungtinių Valstybių pripažinimo Lietuvos nepriklausomybės "de jure". Toms iškilmėms ruošti postas išrinko komisiją, kuri jau posėdžiauja ir daro planus iškilmingam minėjimui.

Minėjimo programa, kaip ir visos kitos smulkmenos, bus vėliau paskelbtos. Šiuo pranešimu norime tiktai, kad Chicagos lietuvių visuomenė įsidėmėtų dieną ir ją rezervuotų. Paminėjimas įvyks prie paminklo 67th ir So. California Ave.

Visų prašome rezervuoti liepos 27 d. tiems paminėjimams.

Posto Valdybos ir Komisijos vardu —

Past Commander, A. H. Kasper, Chairman

Past Commander, J. A. Mickeliunas, Publicity Chairman.

BUBLIENĖ - Sidaravičiūtė, Klara, iš Kupiškio val., Panevėžio ap.

BUDRYS, Petras, iš Meškučių val., Šiaulių ap.

BURDULIS, Benediktas, gyv. Newarke.

BUTKUTĖ - Kramm, Emilija, iš Skuodo, Kretingos ap., ir Hermann Kramm, gyveno San Francisco, vėliau Detroite.

ČESNAUSKAS, Petras, gyv. Chicagoje.

ČESNAVIČIENĖ, Ievutė, iš Alvito val., Vilkaviškio ap.

ČIUBERKIS, Antanas, iš Meškuičių val., Šiaulių ap.

DRUKAS, Jonas, iš Molėtų val., Utenos ap., gyv. Chicagoje.

EITVYDAS, Joseph, gim. Amerikoje ,gyvenęs Tauragės ap.

EVANOVSKI (Ivanauskas), Jonas, baigęs Ukmergės gimnaziją, gyv. Columbus, Ohio, 196 E. 13th Ave.

GALINAITIS, Karolis, iš Šakių ap., gyv. New Yorke.

GERULIS, Pranciškus, iš Šiaulių ap., ūkininkas, gyv. P. O. Royalton, Franklin County, Illinois.

GINTARAS, Juzė, iš Telšių, gyv. Brooklyn, N. Y., 270 Driving (?) Avenue.

GOBTAITIS, Juozas, iš Kidulių val., Šakių ap.

GRINIUS, Jonas, iš Pavembrių km., Vilkaviškio val.

GRINIUS, Juozas, sūn. Benedikto, iš Šiaulių ap.

GYLIENĖ - Smailytė, sesuo Uršulės Dragūnienės.

JAGOLDIENĖ, gyvenusi Kapčiamiesčio val., Seinų ap.

JAGERMANN, Bernhardt, gyv. gal New Yorke.

JANČIUS, Antanas, Jurgis ir Petras, iš Šimonių val. Panevėžio ap., gyv. Baltimorėje.

JESEVIČIUS, iš Krasnavo val., Seinų ap.

JURKYNAS, Petras, iš Liubavo val., Marijampolės ap., gyv. Brooklyne.

JURŠYS, Antanas, iš Degučių val., Zarasų ap., gyv. Detroite.

KAIRYS, Jurgis, gyv. Newark.

KAMAITIS, brolis Matildos, iš Sintautų val., Šakių ap.

KAREIVA, Antanas, sūnus Vytauto, duktė Teklė, iš Kėdainių apskr., gyv. Chicagoje.

KARINAUSKAS, Feliksas ir Juozas ,iš Biržų ap.

KATILIUS, Vincas, sūn. Vinco, iš Marijampolės ap.

KLUMBYS, Pranas, gyv. Easton, Pa.

KLUONYTĖ - Abračiauskienė, Emilija, iš Gelgaudiškio v., Šakių ap., ir vyras Jonas Arbačiauskas.

KRAMILIUS, Antanas, iš Sintautų val., Šakių ap.

KRAMM - Butkutė, Emilija, iš Skuodo, Kretingos ap., ir Hermann Kramm, gyveno San Francisco, vėliau Detroite.

KRIPAS, Antanas ir Petras, iš Kartenos val., Kretingos ap., gyv. Chicagoje.

KRIŠČIUNAS, Kazimieras, iš Duobiškio km., Šakių ap. jo žmona ir dvi dukterys, gyv. Wilkes - Barre.

KRIŠČIUNAS, Mykolas, iš Lygumų val., Šiaulių ap.

KRUL, August, iš Jurbarko val., Raseinių ap., gyv. New Haven, Conn.

KULIKAUSKAS, Jonas, iš Žeimelio val., Šiaulių ap.

KULIŠAUSKAS, Jonas, iš Krakių val., Kėdainių ap., gyv. rodos Chicagoje.

KVIECINSKIENĖ, iš Raseinių apskr., turi giminų Utenos apskrityje.

LABANAUSKAS - Šulcas, Petras, iš Pakruojo val., Šiaulių ap., gyv. Philadelphijoje.

LAPIENĖ, Juozas, sūn. Motiejaus.

LAPIENĖ, Vilius, prašo atsiliepti gimines, kilusius iš Biržų apskričio.

LAURAITIS, Stasys, brolis Barboros Valuntienės, gyv. New Yorke.

LEVICKAS, Jonas ir Petras, gyv. Chicagoje.

LUKAUSKAS, Povilas, gyv. Easton, Pa.

MALIUNAS, Stasys ir jo sūnus Juozas.

MARCIŠAUSKAS, Aleksandras ir Juozas, iš Kražių val., gyv. rodos Chicagoje.

MATULAITIS, Jonas, iš Žiūrių - Paežerių val., Vilkaviškio ap.

MAŽUOLIS, Petras, iš Pandėlio val., Rokiškio ap., gyv. rodos Bostone.

MEIDUS, Juozas, iš Tauragnų val., Utenos ap.

MELINIENĖ - Strazdaitė, Anelė iš Ukmergės.

MELINIS, Jonas, iš Kupiškio val.

MERKELIENĖ - Misiunaitė, Ieva ir duktė Viktorija, gyv. Rockford.

MEŠKAUSKAS, Stasys, iš Telšių ap., gyv. Easton, Pa.

MIGEVIČIUS, Jonas, iš Kauno apskr., ir šeima.

MIKOLAITIS ir sesuo Mikolaitytė - Sabaitienė, gyv. apie Detroitą, brolis ir sesuo Onos Klupšienės.

MIKOLAJŪNAS, Antanas (pasivadinęs Tony Macaras), iš Ukmergės ap.

MIKOLAJŪNAS, Simonas, s. Adomo, iš Ukmergės ap.

MIKULENAS, Vaclovas ir Mikulenytė, Liudvika, nuo Utenos.

MINTAUTAS, Adolfas, iš Aluntos val., Utenos ap., gyv. Chicagoje.

MIŠKINIENĖ - Žvirblytė, Ona, iš Švedasų val., Rokiškio ap., spėjamai gyv. Wilkes - Barre.

MITKEVIČIUS, Vladas, iš Stonaičių k., Padubysio v., Šiaulių ap.

MONSKE - Gudaitytė, Emma, iš Tauragės ap., gyv. Wyandotte, Mich. 529 Clinton St.

MURZA, Kazimieras, iš Šiaulių ap., dirbo siuvykloje Philadelphijoje.

NARUŠAITIS, Jonas, gyv. New Yorke.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti —

Lithuanian American Information Center — 233 Broadway, New York 7, New York.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Birž. 13 d., baigėsi Šv. Petro parapijos vaikų mokykla. Seserys mokytojos, vaikai ir tėvai visi yra labai patenkinti mokyklos metų darbu.

Birž. 15 d., Viktoras Bukauskas apsivedė su Mikalina Ilkevičiūte, gyv. 664 E. 5th St.

Pranas Petraitis apsivedė su Ona Švagždyte, gyv. 366 W. 4th St.

Tėvai Jėzuitai skelbia vasarinius High School ir College kursus dienomis ir naktimis nuo liepos 1 d., The Newman Preparatory School, 205 Clarendon St., Boston 16, Mass.

Birž. 30 d., 9 v. r., su šv. mišiomis, parapijos salėje, 492 E. 7th St., prasidės lietuvių vaikams vasariniai kursai. Po mišių vaikai nueis parapijos mokyklon lavintis lietuviškai. Vasarinė vaikų mokykla tęsis per penkias savaites.

Birž. 18 d., po vakarinių pamaldų bus laikomas svarbus susirinkimas parapijos "Lawn Party" rengėjų ir jų prietelių.

Birž. 15 d., tapo pakrikštyta Karolina Pranciška Juozo ir Juzefinos (Stanislovaitytės) Stravinskų, gyv. 111 Magnolia St., Dorchester, Mass.

Taiso mokyklą. Sekmadienį, kunigai pranešė, kad pirmadienį, prasideda taisymas parapijos antros mokyklos. Šioji mokykla bus atnaujinta atminčiai parapijos žuvusių kareivių. Mokyklos vardas angliškai skambės: "St. Peter's Memorial School". Kunigai prašė žmonių pagelbėti šiam kilniam darbui maldomis, aukomis ir darbu.

Pirmoji parapijos mokykla jau visai pripildyta vaikais.

Aukomis pirmi atsiliepė: So. Bostono Lietuvių Draugija, Julė Kasparevičienė. Ponia Kasparevičienė aukavo bažnyčiai ir mokyklai atminčiai savo krikšto sūno, žuvusio kareivio Bronio Tuzino.

Kalbės Profesorius Aleksandravičius

Šį penktadienį, birželio 20 d., 7:30 val. vakare, Lietuvių salėje pasakys kalbą Marianapolio Kolegijos profesorius Aleksandravičius, kurs taipgi yra įžymus lietuvių tautos poetas, žinomas J. Aisčio, vardu. Jo dvi eilėraščių knygos yra išleistos Amerikoje, būtent: "Be Tėvynės Brangios" ir dabar ką tik iš spaudos išėjo "Nemuno Ilgesys". Be profesoriaus kalbės ir kiti žymūs kalbėtojai svečiai ir vietiniai: Šias prakalbas — masinį mitingą ruošia BALF 17-tas skyrius, kurs ruošiasi prie milžiniško darbo — "Tag Day"

Tremtyje gyvendami mūsų broliai ir sesės ir jų vaikučiai, tikisi iš mūsų to, ką jiems būtų davus tėvynė. Nepamirškime jų nelaimės dienose!

LIETUVIŲ TAG-DAY – REIKŠMINGA DIENA

Reikia Daug Aukų Rinkėjų Visam Bostonui

Bostono lietuviai ruošiasi prie reikšmingos dienos — birželio 28-tos. Tą dieną įvyks lietuvių Tag-Day — rinkimas aukų išvargintiems Europos lietuviams. Aukų surinkti reikia kodaugiausia. Bostonas yra didelis miestas, gi rinkėjais apstatyti nors svarbesnes vietas, reikia labai daug rinkėjų - darbininkų. Aukas rinkti niekas kitas nepadės, lietuviai patys turime tai atlikti.

Toji diena — lietuvių Tag-Day — turi praeiti didelėmis pasekmėmis. Mūsų aukų rinkėjai turi stovėti ant kiekvieno kampo, kiekvienoj gatvėj, kiekvienoj aikštėj. Už tai reikalinga visų lietuvių talka!

Jauni ir suaugę lietuviai, ateikite į talką aukų rinkti šio mėnesio 28 d. Tuojau užsiregistruokit "Darbininko" ir "Keleivio" redakcijose. Ypač kviečiame mūsų gražiąsias lietuvaites prie šio darbo. Jos šiam darbui yra reikalingiausios. Todėl ateikit šį sykį į talką. Tėvai, mamytės, paraginkite savo dukreles ir sūnus padirbėti lietuvių Tag-Day dienoje. Pakalbinkite ir atsiveskite savo dukreles, nes gal vienos nenori ar nedrįsta ateiti užsiregistruoti .

Lietuvaite ir lietuvi! Nuo tavęs priklauso Tag-Day pasisekimas. Prisidėk prie šio taip svarbaus darbo! Ištiesk ranką savo tautiečiui, ištrukusiam iš budelių rankų. Patys aukokim ir iš kitų aukas rinkime! Tą dieną surinktos aukos kaip tik į laiką pasieks tremtinius lietuvius, kad ateinančiai žiemai jiems suteikti šiltesnį drabužėlį, apavą ar skanesnį kąsnelį.

Visi Bostono lietuviai sukruskim tą dieną! Kad išnaudoti didmiestį Bostoną, reikia daugybės aukų rinkėjų. Ateikit į talką ir kitų miestelių lietuviai. Ponios Ivaškienės vedama, tautinių šokių grupė prisideda iki vieno! Kas daugiau: Vyčiai, Sodalietės, kitos draugijos!

Bostono BALF.

Užpuolus Lietuvą įvairiems komnaciams ir siaučiant terorui, lietuviui beliko tik vienas kelias:— traukti į vakarus, kur dar civilizacija palaikoma kultūringojo pasaulio. Ir tas lietuvis išėjo tremtyje gyventi pasiimdamas savo sunkiai uždirbto turto tik mažą dalelę. Tik tiek, kiek pakelia... Laikas paėmė iš jo ir tai, ką jis išsinešė iš tėvynės ir šiandien laukia mūsų paramos maistu, drabužiais ir avaline. Tavo, amerikieti, skirta auka suteiks jiems vilties gyventi ir sulaukti tos valandos, kada tėvynė bus laisva nuo okupantų...

Bostone. Visi ateikite ir kitiems praneškite apie šias įdomias prakalbas — masinį lietuvių susirinkimą. **Rap.**

BALF Parama Išgelbėjo Nuo Skurdo, Sustiprino Ligonių Vaikučių Jėgos

Šiomis dienomis BALF Valdyba gavo iš Vokietijos amerikiečių zonoje įvykusio Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Skyrių atstovų suvažiavimo laišką, kuriame reiškiama padėka už BALF teiktą ir teikiamą paramą.

Tremtinių padėkos laiškas geriausiai kalba, kaip skubi ir būtina yra BALF parama.

Štai tremtinių žodžiai:

"Mes, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus amerikiečių Zonos Gen. Įgaliotinio ribose esančių L. R. K. skyrių pirmininkai ir igaliotiniai, bei Moterų Komitetų atstovės, 1947 m. balandžio mėn. 10 - 11 d. susirinkę Muenchene apsvarstyti sekmingesnio savo tautiečių šalpos darbo, jaučiame gilios pareigos savo tautiečių vardu pasveikinti BALF Vadovybę, jo padalinius ir narius, o per juos ir visus brangius tautiečius, parėmusius Amerikoje BALF veiklą ir nuoširdžiai padėkoti už tą gausią ir realią paramą, kurios iš BALF esame susilaukę.

Jūsų broliška parama ir lietuvišku duosnumu ištiesta ranka išgelbėjo ne vieną iš visa naikinančio skurdo, nušluostė ne vieną vargo ir skurdo ašarą, sustiprino ligonių, senelių, invalidų ir vaikučių jėgas išlikti ir kovoti už savo egzistenciją bei pridavė jėgų, kad jas galėtume panaudoti visų bendrajam tikslui — Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės atstatymui.

Jūsų parama dar tampriau surišo mus į vieną lietuvišką šeimą. Per Jūsų aukas mes jaučiame ištiestą brolišką ranką mums į vargą ir skurdą patekusiems, jaučiame plakančią ir mylinčią lietuvišką širdį. Mes savo likiminėje kovoje nepasilikome vieni.

Lietuviški ryšiai, taip realiai ir tampriai sustiprėję, teikia mums vilties, kad bendras darbas ir bendra kova bus apvainikuota laimėjimu — Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės atgavimu.

Jūsų duosnumas ir mūsų vargo bei skurdo atjautimas padeda mums nešti sunkią visų nekenčiamo tremtinio dalį ir įteikia vilčių, kad ir ateityje jūsų parama nenutems, jūsų jautrios širdys neatšals, o mes ir ateityje susilauksime vis labiau reikalingos pagalbos. Mūsų akys nukreiptos tik į Jus.

Teesie amžina mūsų padėka BALF ir jo darbuotojams bei rėmėjams už praeitį ir ateitį."

Memmingen - Fliegerhorst (Airport)

Šiais metais, niekieno neparaginti beveik visi stovyklos gyventojai, žiemos šalčiams pasibaigus, pavasariui išaušus, ėmėsi darbo, kad susikasus vieną kitą lisvelę dėl būtiniausių daržovių. Ėmėsi ir tie darbo, kurie praeitais metais buvo griežtai nusistatę prieš daržovių pasisodinimą. Atrodo, kad visai neliks žemės neišnaudotos. Tokiu būdu bus daug naudos, kiekvienas daržo savininkas be daržovių turės dar malonumą bei džiaugsmą, kada jo darbo vaisiai pasirodys.

— Buvo daug kalbama, net ir vietinėje spaudoje rašyta, kad šiais metais pavasarį vietos stovykloje bus organizuojami daržininkystės kursai. Nors jau pats patogiausias laikas yra dėl tokių kursų, bet nieko negirdėti.

Nuo pat šių metų pradžios buvo daromi į amerikiečių darbo bei sargybų kuopos sąrašai. Bet į minėtas kuopas tepateko tik atskiri žmonės. Pastaruoju laiku vėl daromi sąrašai norinčiųjų stoti į darbo kuopas. Sąryšyje su išvykimu į darbo kuopas, pasitraukė iš Lietuvių Tremtinių Bendruomenės komiteto pirmininko pareigų p. agr. J. Jankaitis. Jo vieton liko gimnazijos mokytojas p. J. Kondratas.

Be to, teko girdėti, kad dar bus pasikeitimų, nes dar 2 komiteto nariai, sąryšyje su išvykimu į darbo kuopas, pasitrauks. Tame skaičiuje ir komiteto sekretorius p. A. Karnavičius, kuris nuo pat lietuvių stovyklos įsikūrimo yra kiekvieną sykį išrenkamas į komiteto narius.

Sąryšyje su išvykimu į darbo kuopas, numatoma ir kitų pareigūnų tarpe pasikeitimų.

Išvykstančiųjų tarpe yra daug inteligentų ir šiaip senyvesnio amžiaus žmonių, o ypač tokių, kurie yra neamatininkai.

Iz. V-čius.

Skautų Šventė

Šios stovyklos: lietuvių, latvių ir estų skautai balandžio mėn. 23 d. (Šv. Jurgio dieną) šventė bendrai kaip viso pasaulio skautų dieną.

8-se ryto visi skautai organizuotai susirinko iškėlimui vėliavų. Nors lietus pylė kaip iš kibiro, bet skirtu laiku suplėvėsavo vėliavos: amerikiečių, UNRRAos, estų, latvių ir lietuvių.

Tą pačią dieną buvo atidaryta bendra skautų paroda, skautų buklės patalpose, kuri užėmė didžiulį kambarį ir tęsėsi 3 dienas. Visų lankytojų dėbesio centras buvo lietuviškos lėlės ir tautiški lietuvaičių rūbai.

Šių metų balandžio mėn. 30 d. čia buvo vietos lietuvių stovykloje koncertas, kurį atliko iš anglų zonos atvykę Lietuvos Operos solistai: J. Blauzdžiūnaitė — sopranas, A. Kalvaitytė — mezosopranas, P. Kovelis — tenoras; baleto artistai: T. Babuskinaitė, S. Velbasis ir muzikas - pianistas Vl. Jakūbėnas. Panelė Babuskinaitė dėl ligos negalėjo programoje dalyvauti.

Tai retas mūsų stovykloje toksai aukštąus lygio menininkų pasirodymas, kuris savo programos metu tremtinius - klausytojus atitraukė nuo pilkaus kasdienio stovyklinio gyvenimo. Todėl atsilygindami klausytojai jų dainas palydėjo ilgais ir gausiais rankų plojimais.

Publikos į šį koncertą teatsilankė nepergausiausiai, o ypač kitataučių: latvių ir estų visai neteko matyti. Priežastis, kad labai mažai tebuvo skelbta.

Novena

Ką tik išėjo iš spaudos Novena Aušros Vartų Dievo Motinos garbei. Pradžioje novenos įdomiai aprašyta stebuklingojo Švč. Panelės Aušros Vartų, Vilniuje paveikslo istorija. Knygutės kaina 25c. Užsakymus siųskite:

Lietuvos Konsulato Chicagoje PAIEŠKOJIMAI

ŠLIAŽAS, Jonas, iš Šaukėnų val., atvyko Amerikon 1938 m.

STANKEVIČIŪTĖ - Stankutė, iš Rudaminos val., gyv. Illinois valst.

SUDŽIŪTĖS, Barbora, Ona ir Domicelė, iš Naumiesčio par., dd. Juozo ir Pelionikos.

ŠVEDKAUSKAS, Aleksandras, iš Miroslavo val.

TAMAŠEVIČIENĖ (Tamašev), — Lukšytė, Marytė, ir jos vyras Antanas. Ji iš Perlojos, gyv. Baltimore.

TUTILO, Domininko vaikai. Gyv. Chicagoje.

URNEKAITĖ - Smilingienė, Agota, d. Juozo ar Simono, iš Plungės val., gyv. Chicagoje ar New Yorke.

VAITKEVIČIUS - Vaitkus, Juozas, s. Adomo, iš Šėtos val., gyv-o Kanadoje, vėliau Chicagoje.

VAITKUS, Petras, iš Mažeikių aps., gyv-o Downing St., Los Angeles, Calif.

VAITONYTĖ - Chakėnas, Verutė ,ir jos vyras Antanas, gyv. Chicagoje.

VALANTINAVIČIUS - Valantinas, Juozapas, gyv-o 1735 S. Halsted St., Chicagoje.

VALILIONIS (Valons), Jonas, s. Romualdo, iš Pušaloto val., gyv. Chicagoje, kur turi savo įmonę.

VARNELIS, Kazimieras, s. Kazimiero ,ar jo sūnūs ar dukterys, gyv. Chicagoje.

VILIMAITIS, Feliksas, iš Sasnavos val., gyv. Pennsylvania.

VIŠKELIS, Adolfas, iš Vilniaus aps., gyv. Norwood.

WASILIEWSKA (Kawaliewska), Michalina, gyv. Philadelphijoje.

Sasnavos val.

ŽIBAS, Antanas ir Juozas, ss. Jono, iš Kužių val., gyv. Chicagos apylinkėje.

ZIMBLAITĖ, Paulina, ir Zimblienė - Nell, Lima, gyv. Clevelande.

Ieškomieji asmenys arba apie juos žinantieji parašomi atsi liepti į

Consulate of Lithuania
30 North LaSalle St.,
Chicago 2, Illinois.

ZABULIONIS, Karolis, iš Debeikių val.

ŽALNIERAITIS, Kazys, iš

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — G. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — B. Cūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway — 1864-W
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Krasauskas, 11 Springer St., So. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas—Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., S. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėj, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

SOU 2712 Res. BIG 9013
Dr. J. C. Seymour
LANDŽIUS
Lietuvis gydytojas ir chirurgas. Naudoja vėliausią X-Ray aparatą
Pritaiko akinius.
534 E. Broadway,
So. Boston, Mass.
Valandos' 2 iki 4 ir 7 iki 8.

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 Harvard Street
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

ĮVAIROS SKELBIMAI

A, J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Geriausias Pasirinkimas
Įvairių degtinių, likerių alaus ir vyno.
Pristatome alų ir degtinę į namus.
Patarnavimas greitas ir mandagus.
T. SULLIVAN, INC.
Petras Jakubėnas, savininkas
323 W. Broadway. So. Boston, Mass.
Tel. SOU 9772

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington, Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

ĮVAIROS SKELBIMAI

So. Boston Furniture Co.
Matrasai naujai perdirbami.
Kainos pranešama iš anksto.
Jūsų kreditas geras.
Pristatymas skubus.
380½ West Broadway,
Tel. SOU 2758

A. Gumauskas
Generalis Kontraktorius
694 Chalkstone Ave.,
PROVIDENCE, R. I.
Tel. Plantations 0753
Parūpinu planus ir statome naujo stiliaus namus su moderniškais įrengimais. Atliekame visokius darbus namų taisymo.

Casper's Beauty Salon
1047 Dorchester Ave., Dorchester, Mass.
Kviečia visas moteris ir merginas užeiti dabar ir gauti vėliausios mados permanent waves, nupiginta kaina!
Tel. GEN 3668 Valandos nuo 9 iki 6.
(Marteikienė)

Pristatome Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius-Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2580
Sūnaus gyvenamoji vieta —
838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia Šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai.
Patarnavimas dieną ir naktį.
Koplyčia Šermenims Dykai.
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Literatūra

Tavo siela

Tavo siela tartum begalinė
Amžino pavasario versmė,
Kaip jaunų dienų žiedai šilkiniai,
Kaip šviesi gyvenimo giesmė.

Tavo siela, nakčiai žemę siaučiant,
Kaip aukštų padangių žiburys,
Nevilties šešėlyje juodžiausiam
Deimantas vilties ugnim žėrįs.

Ir tada, kai laimė, tartum indas,
Sutrupės be ženklo palengva —
Tavo siela šukėse suspindus
Ir be žemės kūno bus gyva.

Ir tada, kai švies dangus sužibęs
Amžių saulės spindulių tvanu —
Tavo siela soduos amžinybės
Kraus sau kraitį Viešpaties dienų.

Bernardas Brazdžionis.

Ir vagia man amžinai...

Ir daug pavasarių laukais nuėjo —
Į gelmę, be ateities...
Linksmai pavasaris vienas žiūrėjo —
Daugiau jis rankų neties...
Dangaus bedugnėn nuskendo jaunystė,
Ir ją — žvaigždynai neduos...
Sekundes linksmas vis noris išvysti;
Tyliai sutirpę žieduos...
Dangus ir žemė: tik žydi ir žydi,
Kur slysta akys — žiedai...
Jaučiu netoli, kažkas, mane lydi
Ir vagia man amžinai...

Petras Jodelis.

Č. Grincevičius.

Balsas iš anapus

Senelis Labūnavos klebonas, atkalbėjęs brevijorių, dar ilgai meldėsi už savo paarpijos mirusius, kad jie greičiau išvystų Amžinąją Šviesą ir už gyvuosius, kad juos Viešpats saugotų nuo netikėtų nelaimių ir sunkių nuodėmių, ypač girtavimo, iš kurio kyla ir visi kiti prasižengimai. Paskui užpūtė žiburį ir atsigulė. Jau trečią dešimtį metų klebonavęs Labūnavoje senelis gerai pažinojo jam pavestų prie šventojo Petro vartų atvesti sielų, kaip jis pats sakydavo, silpnybes ir dėl jų nemažai krimtosi. Taigi, ir šį vakarą, prisiminęs pereitą sekmadienio įvykį, po kurio vieną vyruką teko net į ligoninę už poros mylių vežti, nemažai susijaudino senelis ir negalėjo užmigti. Kai jam pabodo vadytis, kėlėsi iš lovos, susiieškojo degtukus, įsižiebė lemną ir atidaręs knygų spintą išsitraukė nedidelę knygelę.

— Beskaitant miegas greičiau suims, — mąstė klebonas, patogiai įsitaisęs lovoje.

Daug skaityti neturėjo kada ir nemėgo. Skaitė tik tai, kas jam, kaip kunigui buvo būtina, ir dar šį bei tą apie oro atmainas, gamtos reiškinius ir laukinius paukščius. Nemėgo ypačiai ir neturėjo pamokslų vadovėlių.

— Pamokslus reikia sakyti iš gyvenimo, ne iš knygų, — sakydavo jauniems kunigams.

Ėmė skaityti pasakojima apie vieną vilką, kuris nakti brovėsi į tvartą, bet buvo pagautas. Jam parišo po kaklu varpelį, ir taip žvėris su tuo skambančiu daiktu paleistas į mišką.

— Vilkui buvo prastai,— palingavo galvą senelis ir užgesino lempą. — Tam galgonui taip ir reikėjo. Bet ir sugalvojo kas padaryti!

Atsigulęs akyse regėjo vaizdą, kaip vilkas dieną ir naktį bėgioja po mišką ir negali atsikratyti varpelio, kaip visi gyviai ji iš tolo išgirsta ir nuo jo bėga. Vilkui, žinoma, reikės badu stipti, ir ši mirtis yra labai baisi. Jis vistik nekaltas, kad negali žole misti, ir, kad jau taip nuo pasaulio pradžios yra sutvarkyta. Pagailo jam nelaimingo žvėries.

— Geriau, kad taip išminčiai sugalvotu kokį skambalą pritaisyti piktam žmogui, sakysim, vagiui. O, ir šitoj parapijoj tas išradimas praverstų, oi praverstų! — taip begalvodamas užmigo.

Naktį klebonas pabudo ir iš karto pajuto, kad kažkas lyg ir ne taip.

— Kas gi ten? Negali būti! Naktį vargonais groja! — aiškiai buvo girdėti bažnyčios vargonų garsai.

Klebonas brėžė degtuką. Buvo lygiai pusė antros.

— Juk aš nesapnuoju ir nesu kurčias, — stebėjosi senelis. — Mūsų Danieliui pasidarė negerai, — pagalvojo apie vargonininką, apysenį kavalierių.— Kaip gyvas esu, nesu girdėjęs, kad kas keltusi vidurnaktį, rakintų bažnyčią, karstytusi laiptais prie vargonų ir ten grotu visokias melodijas. Reikės pamokyti...

Klebonas apsivertė ant kito šono, stengėsi nieko nemąstyti ir užmigo.

Rytą kėlėsi įprastu laiku, bet iš kart pajuto, kad gerai savijautai kažko trūko. Bejieškodamas tam priežasties prisiminė vidurnakčio vargonus ir bent kiek pyktelėjo.

— Aš jam pasakysiu, kas dera ir nedera daryti. Jei jam užeina noras vidurnaktį groti, tai jis gali namie barškinti savo atšipusiais klavišais kiek tik jam lenda.

Nuėjęs į bažnyčią Danielių rado laukiantį prie vargonų. Niekam nieko nesakęs atlaikė Mišias ir po pamaldų Juliukui, zakristijono vaikui liepė pašaukti Danielių į zakristiją.

— Gerbiamasis, ar pačiam neužtenka dienos, kad keliesi vidurnaktį ir bažnyčioj rengi koncertus?

— Atleiskite, klebone, bet aš nesuprantu, ką jūs tuo norite pasakyti? — nustebęs pažiūrėjo į rūstų klebono veidą.

— Čia nėra ko nesuprasti. Aš klausiu, koks paibelis patį nešė šią naktį ant vargonų? Gali groti visą dieną, bet naktis yra naktis, ir padorus žmogus naktimis bažnyčios durų nevarsto ir vargonais negroja.

— Klebonėli, ką jūs sakote! Ar kas rimtai grojo vargonais? Kaip mane gyvą matote, nieko apie tai nežinau ir negirdėjau. Miegojau, kaip užmuštas.

— Nemanyk, kad esu kurčias arba pasapnavau. Buvau ir degtuką uždegęs ir valandų žiūrėjau. Girtas taip pat nebuvau.

Ginčytis ilgai klebonas nemėgo ir į kambarį grįžo nepatenkintas. Pašauktas pusryčių ne tuoj nuėjo į valgomąjį.

— Barabošius! — tarė klebonas maišydamas arbatą.

— Barabošius? Kas jis toks? — paklausė Zuzana, senoji klebono šeimininkė.

— Ar vėl kas negero atsitiko?— Klebono rūsti kakta nieko gero šeimininkei nesakė.

— Aš kalbu apie tuos, kurie neskiria dienos nuo nakties ir nežino, kada kas tinka ar netinka.

— Tai, tur būt, bernai vėl trankėsi per naktį.

— Ne, šį kartą ne bernai.

— Ne bernai, tai kas? Ar nedavė miegoti? O gal gaidys vėl po langu tupėjo ir naktį giedojo? — stengėsi Zuzana viską pati įspėti.

— Turiu galvoj vargonus.

Tokio mįslingo atsakymo Zuzana nesitikėjo. Gerai pažinodama kleboną, suprato, kad neverta jo daug klausinėti ir suneraminta vaikščiojo visą dieną.

Kitą naktį klebonas vėl nubudo.

— O Viešpatie, proto nė už kapeiką! Kas jam pasidarė? — iš bažnyčios sklido tylūs, švelnūs vargonų garsai.

— Šį kartą man neišsigins.

Susigraibęs degtukus uždegė žibintą. Buvo trys ketvirčiai antros. Nusimetė antklodę, priėjo prie lango ir jį atidarė. Į kambarį padvelkė vėsaus, bet kvapaus oro srovė. Rugpiūčio nakties tyloje vargonų garsai skambėjo nežemiškai, ir jis jų ilgai susijaudinęs klausėsi. Senelis prisiminė vienoj knygoj matytą piešinį, kur vakaro prieblandoje prie vargonų sėdėjo šventoji Cecilija išleistais plaukais, o jos klausėsi aplinkui sutūpę ir ant kumščių galvutes parėmę apskritagalviai angeliukai.

— Gerai groja, padla, tik nežino saiko. Bažnyčia yra Dievo namai, ją reikia gerbti ir negalima joje kažinko išdarinėti. O gal Danielius lunatikas ir vaikšto miegodamas? Ne, mėnulio danguje nematyti, bet pats vienas užlipęs ir nepagros, reikia, kad kas pamintų dumples.

Uždaręs langą užpūtė žiburį ir stengėsi užmigti, bet jautė padidėjusį susierzinimą ir miegas neėmė.

— Semper accidit it quod non speraverimus, dažnai atsitinka tai, ko nesitikime,— prisiminė dar iš mokyklos laikų posakį ir jį kelis sykius lotyniškai pakartojo, o paskui niekaip negalėjo to sakinio iš galvos išmesti.

O vargonais vis grojo, ir klebonas negalėjo užmigti, nežiūrint, kad jam rami muzika niekad nekliudydavo miegoti. Vargonus, be to, jis ypatingai mėgo. Ilgai vartėsi tai ant vieno, tai ant kito šono, kelis sykius skaičiavo iki šimto, bet užmigti negalėjo. Vargonai liovėsi groję ne iš karto, bet palengva, dienai auštant.

Kai į miegamąjį prasiskverbė pirmieji tekančios saulės spinduliai, klebonas pakilo iš lovos ir apsivilkęs išėjo pro duris. Įėjęs į šventorių, patempė visas bažnyčios duris ir radęs jas dar užrakintas, ilgai vaikštinėjo aplinkui.

Po pamaldų pats nuėjo pas Danielių.

— Meldžiamasis, susimildamas, kas gi pačiam pasidarė? Tik jau nežiūrėk taip išskėtęs akis į mane ir nemėgink gintis, tas tau nepasiseks. Naktimis vargonuoti draudžiu! Štai kas yra!

— Stebuklus pasakojate, klebone! Kas gi galėjo prieiti prie vargonų? Aš pats tai mokykloj užsibuvojau iki po vidurnakčio, grįžau, atsiguliau ir nič nieko negirdėjau. Šaudyt tai šaudė kažkas už Nevėžio, taip porą kartų: "bum, bum", paskui antrą kartą vėl tas pats.

— Ką tu tuo nori pasakyti? Gal manai, kad aš patikėsiu vaiduokliais, ar gal koks nabašninkas kėlėsi iš karsto ir grojo vargonais, ar aš neskiriu tavo "bum, bum" nuo grojimo?

Klebonas buvo kietas ir nesiduodavo perkalbamas. Kaip jo dvasios vadovas, priminęs dar kelias vargonininko silpnybes, ji išbarė, neleido jam kalbėti ir paliko sumišusį.

Išsikvietęs zakristijono vaikus, kurie, paprastai, mindavo vargonų dumples, juos išklausinėjo. Šie sakėsi ramiai miegoję, niekas jų nežadinęs ir iš viso nieko jie negirdėję; be jų, didžiavosi, niekas kitas taip gerai dumplių minti ir nemokąs.

Senelis grįžęs klebonijon pirmiausia nuėjo į virtuvę ir sutikęs Zuzaną ją paklausė:

— Ar šiąnakt nieko negirdėjai?

— Pone karaliau, tai ar vėl kas nutiko? Girdėt tai nieko negirdėjau. Be to, kiek čia tos nakties. Per dieną tiek prisibėgioju, kad užmiegu nespėjusi nuvirst į lovą.

— Taip, tau galėtų iš armotų šaudyti po langu, galėtų bažnyčia į kambarį įvirsti, tai ir tada tu nieko negirdėtum.

— Tai kas gi atsitiko? Ar sudegė kas, ar ką naktį išnešė? — išgąstingai susirūpino geroji moteriškė.

— Šią nakt vėl kažkas bažnyčioje vargonais grojo. Dėl jų ir užmigti negalėjau, — klebonas stengėsi kiek galėdamas ramiau paaiškinti.

— Na kas gi kitas, jei ne Danielius! Tai naktibalda! — jai atrodė viskas aišku.

— Ne, gal ir ne jis. Prisiekinėja nieko nežinąs.

— Gal vėjas naktį kamine staugė prieš oro atmainą.

— Naktį jokio vėjo nebuvo.

— O gal naktigonininkai dainavo?

— Ar aš neatskirčiau dainavimo nuo vargonų?

Lietuvos Sahara. Tikri smėlio tyrai ir kalnai Nidoje, Klaipėdos krašte.

LIETUVOS SAHARA

Kad ir nedidelio geografinio ploto, Lietuva, tačiau turi tokių gražių, įdomių ir įvairių gamtos puošmenų, kokių reta kituose, turistų pamėgtuose ir gražiais reklaminiais žodžiais išgarsintuose. Žinomas keliautojas Wilhelmas Humboldtas, kartą aplankęs Lietuvos Saharą, štai ką pareiškė: "Kuršių Neringa yra tiek nuostabi, kad ją, lygiai kaip Ispaniją ir Italiją, turėtų pamatyti kiekvienas, kuris savo sieloje jaučia stebuklingą sielos paveiksla". Jos grožiui pavaizduoti gražesnių ir prasmingesnių žodžių ir nebeieškosime.

Be grožybių, Lietuvos Sahara — Užmariai žymi dar tuo, kad ji yra vienintėlė tokios rūšies smėlio juosta visame pasaulyje. 1,5 — 3 km. pločio ir 98 km. ilgio juosta nusitęsia ji nuo Klaipėdos ligi Karaliaučiaus, simboliškai per jūras sujungdama tuodu Lietuvos miestus. Geologiškai tatai yra Baltijos pakraščio keitimosi ir smėlio sąnašų darbas. Ši juosta yra palvginti, dar visai jauna, atsiradusi poledjniams periode, ne seniau kaip prieš 7,000 metų., Nemunas tuomet bus turėjęs savo įlanką Baltijos jūroje. Ilgainiui jūra savo sąnašomis ją vis labiau ir labiau atitvėrė paversdama sekluma, kuri pagaliau, dviejų priešingų vandens srovių veikiama, iškilo pylimu iš vandens. Išdžiūvusios smiltys buvo vėjo genamos į pusnynus, kurie palengva išaugo į ištisus kalnus.

Šiandien didesnioji Užmario dalis jau apsodinta augmenis ir kalnų pušaitėmis, bet čia pat yra dar keli didingi tyrlaukiai, į kuriuos užėjęs gauni tikrą Saharos dykumos įspūdį. Tokių yra dar plote nuo Juodkrantės ligi pat Pervalkos per 15 km. ilgio — Negyvosios kopos, prie Buliviškio rago ties Preila, bet visų gražiausioji ir įspūdingiausioji — tarp Nidos ir buv. Vokietijos sienos. Dabar jau nustatyta, kad normaliai kopos keliauja nuo 4 ligi 7—7,5 m. per metus. Vėjuotą dieną kopos "rūksta" — tai vėjas gena smiltis į rytus, veikdamas kiekvieną smilčių grūdelį: smulkesnieji skriste skrenda, o stambesnieji riedėte rieda. Nuginus gyvasias kopas į rytus, vakariniame pakraštyje pasirodo daug ilgus amžius apklotų dalykų: vietomis buvusio miško kelmų plotai; kitur, kaip tai yra už Nidos, senieji markapiai: dar kitur senovėje buvusių, vėliau užpustytų kaimų liekanos. Taip yra buvę užpustyti 3—4 kaimai.

Negana to, kad kopos pamažu auga arba keliauja. Kartais atsitinka taip, kad suaugusi kopa staiga ima ir nugriūva į mares. Vėliausias toks griuvimas įvyko 1822 metais apie 4,5 km. į pietus nuo Juodkrantės bažnyčios, arba 800 metrų į šiaurę nuo Naglių rago. Žveiai, kurie tuo metu buvo išplaukę į mares, pasakoja, kad jie staiga išgirdę požeminį trenksmą, panašų į artėjančią perkūniją, ir tik už pusvalandžio pamatę į mares griūvantį kalno šlaitą. Marių vanduo nuo griuvimo tiek sujudo ir išsisiūbavo, kad toli nuo kranto 2,5 m., gilumoje marių dugnas akimirksniui pasidarė sausas, o sukilusios bangos vos nenugramzdino toli marėse buvusių valčių.

Užmariuose, arba Neringoje, senovėje gyvenusi milžinė Neringa. Žmonėse labai gausu pasakojimu apie jos gyvenimo laikus. Pasakojama, kad žmonės apskritai čia nemėgstami, nes vėjas tuoj bematant panaikina kiekvieno praeivio pėdas. Bet apie tai kitą kartą.

GRAŽIOS IR VERTINGOS KNYGOS

"Darbininkas" Tamstai siūlo pasirinkti šių gerų knygų ir knygelių:

Lietuvių Kalbos Gramatika,

skiriama amerikiečiams. Parašė kun. Dr. Jonas Starkus. Marianapolio Kolegija, 1938 m., 208 pusl.

Knyga naudinga išmokti gerai lietuviškai rašyti ir kalbėti. Kaine — $1.00.

Angliškai - Lietuviškas Žodynas

((Englisch - Lithuanian dictionary). Parašė A. Herlitas. 400 pusl. Šio žodyno nemažai Amerikos lietuviai nusiuntė savo giminėms ir pažįstamiems tremtiniams į Europą. Kaina $3.00.

Anglų Kalbos Mokytojas

Norintiems angliškai pagal gramatiką išmokti, patariama įsigyti knygą **ANGLŲ KALBOS MOKYTOJAS.** Joje yra naudingi pasikalbėjimai: keliaujant traukiniu, pas gydytoją, pas siuvėją, krautuvėje ir panašiai. Knyga turi 174 puslapius, stinriu viršeliu. Knygos kaina tik $2.00.

The Lithuanian Situation

By K. Pakštas, Ph. D., 1941 m. Suglaustos žinios ir dokumentai apie laisvos Lietuvos pavergimą. Kaina — 40c.

Nusišypsok!

Surašė J. K. M. Išleista 1935 m., 150 pusl.

Sakoma: juoktis sveika. **Nusišypsok!** pripasakoja visokių juokų ir ilgesnių linksmų nuotykių.

Vai Lėkite Dainos!

Paruošė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. P. M. Juras. Įdėta apie 200 gražiausių lietuviškų dainų. Kaina — $1.00.

Maištas Priešė Danqų

Parašė Daniel A. Lord, S. J. vertimas. Išleista 1937 m. Kaina — 25c.

Piloto Duktė

Penkių veiksmų drama. Išleido Kun. P. M. Juras, 1943 m. Kaina — 35c.

Liturginės Mišios

Tai visai tokios pat mišių maldos, kokios lotyniškai kalbamos. Šioje knygelėje jos atspausdintos lotyniškai ir lietuviškai. Kaina — 25c.

Vytis Kankinys

Penkiu veiksmu tragedija. Parašė Vincas Nagornoskis. Išleista 1936 m., 170 pusl. Kaina — 35c.

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.